
Sprawozdanie z czynności administracyjnych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 25, 51-105

1932

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

III.

Sprawozdanie z czynności administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym urząd Prezesa Towarzystwa Naukowego Warszawskiego piastował p. Wacław Sierpiński, Wiceprezesem był p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem Generalnym — p. Edward Loth, Zastępcą Sekretarza Generalnego — p. Stefan Mazurkiewicz. (Do dnia 22.XI.1931 r. pełniło swoje obowiązki poprzednie Prezydjum T. N. W. w składzie następującym: Prezes — p. Kazimierz Żorawski, Wiceprezes — p. Wacław Sierpiński, Sekretarz Generalny — p. Edward Loth, Zastępca Sekretarza Generalnego — p. Tadeusz Brzeski). Przewodniczącym Wydziału I-go był p. Bronisław Gubrynowicz, Sekretarzem Wydziału I-go — p. Stanisław Słoński, Przewodniczącym Wydziału II-go — p. Marceli Handelsman, Sekretarzem Wydziału II-go — p. Władysław Tatarkiewicz, Przewodniczącym Wydziału III-go — p. Stanisław Józef Thugutt, Sekretarzem Wydziału III-go — p. Wiktor Lampe, Przewodniczącym Wydziału IV-go — p. Leon Kryński, Sekretarzem Wydziału IV-go — p. Kazimierz Bassalik, Przewodniczącym Wydziału V-go — p. Aleksander Wasiutyński, Sekretarzem Wydziału V-go — p. Witold Broniewski.

Skarbnikiem był p. Wiktor Lampe, Redaktorem wydawnictw — p. Bolesław Hryniewiecki.

Dnia 22.XI.1931 r. na ogólnym Zebraniu administracyjnym dokonano wyboru pięciu członków Komisji Rewizyjnej. Wybrani zostali pp.: Czesław Białobrzeski, Bolesław Hryniewiecki, Mieczysław Konopacki, Ludwik Szperl i Konstanty Żorawski.

Zgodnie z art. 22 Statutu T. N. W. odbyły się w dniu 23.I. 1932 r. wybory Prezydjum Wydziału III-go T. N. W. Wybrani zostali: na Przewodniczącego Wydziału — p. Stanisław Józef Thugutt, na Zastępcę Przewodniczącego — p. Stefan Mazurkiewicz, na Sekretarza — p. Wiktor Lampe, na Zastępcę Sekretarza — p. Czesław Białobrzeski, wszyscy ponownie. W dniu 23.VI.1932 r. odbyły się wybory Prezydjum Wydziału IV-go T. N. W. Na Przewodniczącego Wydziału wybrano p. Zygmunta Wóycickiego, na Zastępcę Przewodniczącego — p. Bolesława Hryniewieckiego, na Sekretarza — p. Wacława Roszkowskiego, na Zastępcę Sekretarza — p. Kazimierza Bassalika. Ponieważ p. Zygmunt Wóycicki wyboru nie przyjął, zarządzono nowe wybory Przewodniczącego Wydziału, które odbyły się w dniu 17 listopada 1932 r., przyczem wybrano p. Jana Sosnowskiego.

W dniu 30 listopada 1931 r. odbyło się pierwsze organizacyjne Zebranie Sekcji 1-ej (nauk prawniczych i ekonomicznych) przy Wydziale II-im T. N. W.

Na ogólnym Zebraniu administracyjnym T. N. W. w dniu 22 listopada 1931 r. na członków Towarzystwa wybrani zostali:

Do Wydziału II-go — na członków zwyczajnych miejscowych — pp.: Stefan Czarnowski, Bogdan Nawroczyński, Oskar Sosnowski i Wacław Tokarz; na członków korespondentów — pp.: Ludwik Kolankowski, Marjan Łodyński, Józef Rafacz, Ks. Paweł Styger i Adam Zieleńczyk.

Do Wydziału III-go — na członków zwyczajnych zamiejscowych — pp.: Stefan Banach i Kazimierz Kuratowski; na członków korespondentów — pp.: Franciszek Leja, Stanisław Lencewicz, Piotr Sergescu i Tadeusz Wojno.

W okresie sprawozdawczym zmarli następujący członkowie Towarzystwa: Aleksander Kraushar (11.XII.1931 r.), Julian Adolf Święcicki (26.I.1932 r.), Feliks Ochimowski (6.II.1932 r.), Adolf Suligowski (16.II.1932 r.), Stanisław Bełzecki (16.II.1932 r.) i Edward Flatau (7.VI.1932 r.).

Zarząd T. N. W. w okresie sprawozdawczym odbył 8 posiedzeń (14.X, 16.XI i 4.XII.1931 r., 26.I, 22.II, 19.IV, 17.V i 14.VI.1932 r.); Komisja Rewizyjna—1 posiedzenie (17.XI.1931 r.); nadto odbyły się 2 ogólne Zebrania administracyjne (22.XI.1931 r.

i 18.VI.1932 r.) oraz 8 Zebrań administracyjnych Wydziału I-go (7.X, 23.X, 18.XI i 9.XII.1931 r., 27.I, 24.II, 11.V i 15.VI.1932 r.); 12 Zebrań Wydziału II-go (19.X, 13.XI, 30.XI i 14.XII.1931 r., 25.I, 29.II, 7.III, 14.III, 15.III, 11.IV, 30.V i 15.VI.1932 r.); 9 Zebrań Wydziału III-go (8.X, 21.XI i 12.XII.1931 r., 23.I, 13.II, 12.III, 30.IV, 28.V i 30.VI.1932 r.) i 7 Zebrań Wydziału IV-go (22.X, 19.XI i 10.XII.1931 r., 21.I, 10.III, 12.V i 23.VI.1932 r.).

Towarzystwo Naukowe Warszawskie przyznało w okresie sprawozdawczym następujące nagrody:

1) Nagrodę im. ś. p. Mirosława Kernbauma — pp.: Władysławowi Kapuścińskiemu za pracę p. t.: „O fluorescencji pary cynku“ i Stanisławowi Mrozowskiemu za pracę p. t.: „O nadsubtelnej budowie prążka rezonansowego rtęci“;

2) Nagrodę im. ś. p. Augustyna Cichowicza — p. Stefanowi Kieniewiczowi za rozprawę p. t. „Ignacy Działyński“.

Buntaro Adachi urodził się w r. 1865 w Shizuoka-ken. W r. 1894 ukończył wydział lekarski Uniwersytetu w Tokyo i do r. 1898 wykładał w tym uniwersytecie. W latach 1899—1904 przebywał na studjach w Niemczech, pracując pod kierunkiem prof. Schwalbego ze Strasburga. Ogłosił drukiem liczne prace z zakresu antropologii Japończyków, zwłaszcza w odniesieniu do różnic rasowych mięśni, naczyń i t. p. Głównym jego dziełem jest wyczerpujący traktat w języku niemieckim p. t. „Das Arteriensystem der Japaner“ (Kyoto, 1928).

Raul Anthony otrzymał w r. 1898 tytuł doktora medycyny, a w r. 1905 — doktorat ès sciences. Pracował jako asystent w Muséum d'Histoire Naturelle w Paryżu, gdzie wykładał anatomję porównawczą, następnie pracował jako zastępca kierownika Laboratorium Zoologii Porównawczej w Ecole des Hautes Etudes oraz w Laboratoire Maritime du Muséum d'Histoire Naturelle. W r. 1905 został profesorem zoologii w Muséum d'Histoire Naturelle, gdzie pracuje dotychczas jako kierownik pracowni anatomji porównawczej. Jest profesorem w Ecole d'Anthropologie de Paris, członkiem korespondentem Towarzy-

stwa Zoologicznego w Londynie, British Association for the Advancement of Science, Towarzystwa Naukowego w Chili, członkiem honorowym Société Philomathique, Association liégeoise pour l'enseignement des Sciences anthropologiques, Towarzystwa Naukowego im. Szewczenki we Lwowie. Ogłosił drukiem około 220-tu rozpraw naukowych.

Włodzimierz Antoniewicz urodził się w dniu 15 lipca 1893 r. w Samborze. Szkoły, powszechną i średnią, ukończył we Lwowie w r. 1912. Studja uniwersyteckie odbywał w Uniwersytetach we Lwowie, Krakowie i Wiedniu. Brał udział w wojnie światowej w latach 1914—1917. W r. 1918 uzyskał w Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofji. W r. 1918 był kustoszem Muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu. W r. 1919 był zastępcą naczelnika Wydziału Sztuki i Kultury Tymczasowej Komisji Rządzącej w Krakowie. Od r. 1920 do r. 1924 był wiceprezesem i kierownikiem biura Państwowego Grona Konserwatorów Zabytków Przedhistorycznych przy Ministerstwie W. R. i O. P. W r. 1920 habilitował się w Uniwersytecie Poznańskim w zakresie prehistorji. Od r. 1920 do r. 1923 był zastępcą profesora, a od r. 1924 jest profesorem archeologii przedhistorycznej w Uniwersytecie Warszawskim. Od r. 1921 jest profesorem prehistorji Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Od r. 1924 jest honorowym dyrektorem Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego T. N. W. Od r. 1915 odbywał liczne podróże naukowe po niemal wszystkich krajach Europy, po Syrii, Palestynie i Egipcie. Jest członkiem korespondentem: Polskiej Akademji Umiejętności, Wiedeńskiego Towarzystwa Prehistorycznego, Fińskiego Towarzystwa Archeologicznego, Towarzystwa Archeologicznego w Londynie i Niemieckiego Instytutu Archeologicznego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

a) *Z dziedziny prehistorji*: 1) Adam Honory Kirkor. „Ziemia” 1913. Nr. 5; 2) Wzdłuż Roztocza Lwowsko-Tomaszowskiego. „Ziemia” 1913, Nr. 41—44; 3) Żegota Pauli. „Gazeta Lwowska” 1914, Nr. 176—177. „Ziemia” 1915, Nr. 30. „Przegląd Powszechny” 1916, str. 321—334; 4) Wielkopolska w czasach przedhistorycznych. „Wiadomości numizmatyczno-archeologicz-

- ne" 1914, Nr. 6, 8. 1916, Nr. 1, 4; 5) Zniszczone zbiory muzealne w Łowiczu. „Kurjer Lwowski" 1915, Nr. 43; 6) Baba kamienna w Dźwiniogrodzie. „Wiadomości numizm.-archeol." 1916, Nr. 8; 7) Ś. p. Seweryn Tymieniecki. „Głos Narodu" 1916, Nr. 184; 8) Z dziejów fabrykacji broni w Polsce. „Głos Narodu" 1916, Nr. 265, 266. „Kurjer Poznański" 1916, Nr. 127, 128; 9) Kwestja t. zw. srebra siekanego. „Wiadomości numizm.-archeol." 1916; 10) O zbiorach polskich. „Czas" 1916, 29/VII. „Wiadom. numizm.-archeol." 1916, str. 89; 11) Karl Hadaczek und Vorgeschichtsforschung in Galizien. „Wiener Praehistorische Zeitschrift" 1916, str. 1—16. Karol Hadaczek jako prehistoryk. „Przewodnik nauk.-liter." 1917, Nr. V—VI; 12) O zniszczeniu Muzeum Podolskiem. „Głos Narodu" 1917, Nr. 226 i 227; 13) Wykopaliska w Skotnikach. „Głos Narodu" 1917, Nr. 250. „Wiadom. numizm.-arch." 1918, Nr. 150; 14) Średniowieczny ornament falisty we Francji. „Wiad. num.-archeol." 1918, Nr. 2; 15) Ś. p. Dr. Leon Rutkowski. „Wiad. numizm.-archeol." 1918, Nr. 5; 16) Nowe odkrycia na Wawelu. „Gazeta Lwowska 1918, Nr. 201—203; 17) Zabytki przedhistoryczne Galicji Wschodniej. „Wiad. numizm.-arch." 1918, Nr. 8; 18) Julian Niedźwiecki. „Wiener Praehistorische Zeitschrift" 1918, Nr. 101; 19) Miecze brązowe, znalezione w Galicji. „Przegląd archeol." 1919, str. 28—42; 20) Wrzeciono bursztynowe z Kowanówka. „Przegląd archeol." 1919, str. 45—49; 21) Die Vorgeschichtsforschung in Galizien. „Wiener Praehist. Zeitschr." 1919, T. VI, str. 81—96; 1920, T. VII—VIII, str. 8—28; 22) Protoetruski hełm brązowy z Krzemiennej na Podolu. Odb. z „Wiad. num.-arch." 1919, z tabl.; 23) Żelazne oszczepy inkrustowane z Kamienicy w pow. jarosławskim. „Przegląd archeol.", Poznań 1919, Nr. 3/4, Odb. str. 13; 24) Wykopaliska z kurhanu późno-rzymskiego we wsi Urdomin, w pow. kalwaryjskim. „Przegl. archeol.", Poznań 1919, Nr. 3/4, str. 141—143, z tabl.; 25) O opiekę państwową dla archeologii przeddziejowej w Polsce. „Przewodnik naukowo-literacki", Lwów 1919, zesz. XI; 26) Cmentarzysko ciepłopalne z końca epoki brązowej w Skotnikach pod Krakowem. Odb. z „Prac Komisji Antrop. Polskiej Akademji Umiejętności", 1920, T. II, str. 44, z 12 tabl.; 27) Znaczenie brązowych wisiorów t. zw. sercowatych. Odb. z „Wiadom. num.-archeol." 1920, z tablicą; 28) Późno-rzymskie wykopaliska w We-wirszanach na Żmudzi. „Przegl. archeol." 1920, T. II; 29) Jak wyzyskać reformę rolną dla prehistorji. „Wiadomości Archeologiczne", Warszawa 1920, T. V, str. 24—27; 30) O inwentaryzacji zabytków przedhistorycznych. Tamże, str. 30—36; 31) Zabytki przedhistoryczne z ziem Polski w zbiorach cesarskich w Wiedniu. Tamże, str. 91—94; 32) Fibuła brązowa rzymska w Zawadach w pow. częstochowskim. Tamże, str. 95; 33) Ochrona zabytków przedhistorycznych zagranicą. Tamże, str. 114—124; 34) Archeologia przedhistoryczna jako przedmiot nauczania. Tamże, T. VI, 1921, str. 1—10; 35) Z badań archeol. w górnym dorzeczu Dniestru. Tamże, T. VI, str. 79—108, z 3 tabl. i rys. w tekście; 36) Sprawozdanie z delegacji na Podole i do Wilna. Tamże, str. 184—193; 37) Stan badań nad znaczeniem bursztynu w czasach przedhistorycznych. Tamże, str. 199—203; 38) Zbiór wykopalisk w Muzeum Starożytności im. Wł. Tarczyńskiego w Łowiczu. Tamże, T. VII, 1922, str.

- 121—141; 39) Broń kamienna, znaleziona we wsi Koczery (pow. bielski). Tamże, str. 146—147; 40) Dwa naczynia typu łuzycyckiego z Beszowy. Tamże, str. 148; 41) Archeologia przedhistoryczna. (Stan jej i rozwój w Polsce). „Przegląd Warszawski”, 1922, str. 267—274; 42) Ochrona jaskiń w Polsce. Tamże, zesz. styczniowy 1923; 43) Państwowe Centralne Muzeum Archeologiczne w Warszawie. „Ziemia” 1922, Nr. 8—9; 44) Miecze brązowe, znalezione w byłej Galicji. (Uzupełnienie). „Przegląd Archeol.”, Poznań, 1922, T. II, str. 1—4; 45) Jeszcze o zagadkowych znakach na zabytkach z okresu rzymskiego. Tamże, II, odb. 4 str.; 46) „Terra sigillata”, znaleziona w Goszczynie, pow. łęczycki. Tamże, II, z tabl. Odb. str. 5; 47) Stand der Vorgeschichtsforschung in Polen. „Wiener Praehist. Zeitschr.” IX, zesz. 3—4; 48) Erazm Majewski, jako prehistoryk. „Wiadom. Archeol.”, t. VIII, zesz. 1, str. 1—16; 49) Bursztyn, jego pochodzenie i jego gatunki w Europie. Tamże, VIII, str. 113—138; 50) Pomoce naukowe w zakresie archeologii przedhistorycznej. „Biblioteka Nauki i Szkoły”, Warszawa, 1923, Nr. 1, str. 16; 51) O ochronę kopca Krakusa w Krakowie. „Ziemia” 1924, str. 21—23; 52) W sprawie organizacji prehistorji polskiej. „Wiadomości Archeol.”, IX, zesz. 1—2, 1924. Odb. str. 14; 53) Archeologia (przedmiot i metody). „Encyklopedia powszechna Ultima Thule”, z. XI, str. 341—344; 54) La Grande Pologne dans les temps préhistoriques. „Urgeschichtlicher Anzeiger”, Wien 1924, str. 42—53; 55) Vase de terre sigillée découverte à Goszczynno. „Revue Archéologique”, Paris 1924, str. 295—301; 56) Eneolityczne groby szkieletowe we wsi Złota. „Wiadomości Archeol.” zesz. 3—4 tomu IX, 1925, odb. str. 57; 57) Piotr Bieńkowski. „Przegląd Warszawski” 1925, str. 245—251; 58) Eneolityczne groby szkieletowe i ziemianki mieszkalne w Nowym Daromlinie (pow. sandomierski). „Niederlův Sbornik”, Praha 1925, str. 243—274; 59) Aquamanile du moyen âge. „Revue Archéologique”, Paris 1926, str. 23—27; 60) Lubor Niederle. „Przegląd Współczesny” 1926, str. 438—443; 61) Z dziedziny organizacji nauki. T. I. U podstaw archeologii przedhistorycznej w Polsce. Warszawa, Trzaska, Evert i Michalski, 1926, in 8-vo, str. 136; 62) Pradzieje ziem Polski. W dziele zbiorowym: „Polska, jej dzieje i kultura”. Trzaska, Evert i Michalski. Warszawa, 1927, zesz. 1—2, in 4-to; 63) O ochronę zabytków archeologicznych w Polsce. „Przegląd Współczesny” 1927, Nr. 68; 64) La Préhistoire (en Pologne). „Bulletin d'information des sciences historiques en Europe orientale” I, 1928, str. 26—36; 65) Muzea Wileńskie, ich przeszłość, terażniejszość i przyszłość. „Źródła Mocy”, Wilno 1928, Nr. 4; 66) Metalowe spinki góralskie. „Prace Komisji etnograficznej Polsk. Akad. Um.”. Nr. 8. Kraków 1928, in 8-vo, str. 83 + IV, 136 ryc. i 2 mapy w t.; 67) Archeologia Polski. Zarys czasów przedhistorycznych i wczesnodziejowych ziem Polski. Warszawa. Trzaska, Evert i Michalski, 1928, 8-vo, stron VIII + 344. Z 1712 ilustr. na 48 tabl. i 42 fig. i z 9 mapami; 68) Der in Stublő in Wolhynien aufgefundenene Bronzeschatz. „Eurasia Septentrionalis Antiqua”, Helsinki 1928, t. IV, str. 135—148; 69) Czasy przedhistoryczne i wczesnodziejowe ziem wileńskiej. Odb. z dzieła „Wilno i ziemia wileńska”, 1928, 4-o, 23 str., 23 fig.; 70) Sprawy Muzeum Archeol. im. Er. Majewskie-

go T. N. W. „Światowit“, t. XII, str. 152—164; t. XIII, str. 190—194; 71) Powstanie i losy Muzeum Archeol. im. Er. Majewskiego. „Światowit“, t. XIII, str. 1—20; 72) Zagadkowe amforki z Ukrainy. „Światowit“, t. XIII, str. 182—189; 73) Les agrafes des montagnards de Tatra. „L'art populaire“, Paris 1929, str. 464—470, z 2 tabl.; 74) Posążki kaukaskie w Muzeum T. P. N. w Wilnie. „Wiadom. numizm.-archeol.“, Kraków 1929, str. 129—136, z ilustr.; 75) Terra sigillata, znaleziona w Sadłowie w pow. rypińskim. „Księga pamiątkowa ku czci prof. Wł. Demetrykiewicza“, 1930. Str. 311—317, z tabl.; 76) O potrzebie inwentaryzacji i badań grodzisk na ziemiach Polski. „Przegląd Historyczno-Wojskowy“, 1930, str. 315—325, zes. 2; 77) Notatki archeologiczne: 1) Bronzowa główka wołu z Burkat pod Działdowem, 2) Dwa złote solidy rzymskie z pod Brasławia. „Wiadom. numizm.-archeol.“, t. XIII, roczn. 1930, str. 86—93; 78) Włodzimierz Demetrykiewicz a konserwatorstwo zabytków. „Ochrona Zabytków Sztuki“, zes. 1—4, Warszawa 1930/31, in 4-o, str. 55—66; 79) Préhistoire de la Pologne. „Bulletin d'information des sciences historiques en Europe orientale“, 1930, str. 12—38; 80) Ochrona zabytków w krajach bałtyckich. „Ochrona Zabytków Sztuki“, T. I, cz. 2. Warszawa 1931. Str. 451—465. *W różnych latach.* Kilkadziesiąt recenzji literatury archeologicznej. Redagował od r. 1920 do 1924 „Wiadomości Archeologiczne“ (t. V—IX) a od r. 1928 — rocznik „Światowit“ (t. XII, XIII). *b) Z innych dziedzin:* 1) Do Grona konserwatorów Galicji Wschodniej. W sprawie ochrony cerkwi drewnianych. „Gazeta Poranna“, Lwów 1911. Nr. 155; 2) Cerkwie drewniane w pow. sanockim. „Ziemia“, Warszawa 1911, Nr. 12; 3) Z wycieczek po Galicji. „Ziemia“, 1912. Nr. 35. Str. 564—571; 4) „Ziemia“. „Nasza turystyka“. Lwów 1912, Nr. 7; 5) Księżacy i Księstwo Łowickie. Tamże 1912, Nr. 10; 6) O poszanowaniu zabytków przeszłości. „Głos Narodu“ 1913. Nr. z dn. 6/IX; 7) Litwini i kwestja litewska. „Gazeta kościelna“ 1913; 8) Pisanki w Polsce. „Ziemia“ 1913, Nr. 12; 9) Wycieczka w Miodobory. „Nasza Turystryka“ 1913; 10) Najdawniejsze kolendy polskie. „Kurjer Lwowski“ 1913, z dn. 4/XII; 11) Oskar Kolberg. „Wieś ilustrowana“, Warszawa 1914, Nr. 4. „Dziennik Polski“ 1914, Nr. 50. „Goniec Poranny“ 1914, Nr. 66. „Wiek Nowy“ 1914, 24/II. „Dziennik Inowrocławski“ 1914; 12) Bożnica w Bełzie. „Ziemia“ 1914, Nr. 1; 13) Stary Zagórz. „Ziemia“ 1914. Nr. 2; 14) Staw w Janowie pod Lwowem. (W sprawie ochrony). „Świat“ 1914, Nr. 3; 15) Przewodnik po Krakowie. W Dr. Orłowicza „Przewodniku po Galicji“, 1914; 16) Z otchłani wieków. „Głos Narodu“ 1916, Nr. 164; 17) Krośnieńskie dzwony. Tamże 1916, Nr. 169; 18) Wykłady w Muzeum Narodowem. Tamże 1916, Nr. 179; 19) Wojsko dla zabawy. Tamże 1916, Nr. 187; 20) O znaczeniu pisanek wielkanocnych. Tamże 1916, Nr. 202; 21) Interesująca wystawa. (Budownictwo kościelne). „Kurjer Lwowski“ 1916, Nr. 379, 381, 383; 22) O Bełkotkę w Iwoniczu. „Głos Narodu“ 1916; 23) Kościoły drewniane w Galicji zachodniej. „Głos Narodu“ 1917, Nr. 50 i 51; 24) Do dziejów guzika. „Wiadomości numizm.-archeol.“ 1917, str. 67; 25) Dwa nowe pisma polskie. „Kurjer Lwowski“ 1917, Nr. 351—357; 26) W sprawie ochrony zamku na Odrzykoniu. „Głos Narodu“ 1917, Nr. 226; 27) O fałszowaniu

zabytków i współczesnych dzieł sztuki. „Wiad. numizm.-archeol.” 1916—17. Odb. str. 20; 28) Lotaryńczyk o Polsce. „Rok Polski” 1917, Nr. 11. Odb. str. 23; 29) Olesko. „Ziemia” 1920, str. 70—76; 30) W sprawie stanowiska zastępcy profesora. „Przegląd Akademycki” 1922, Nr. 2; 31) Sprawa materialnego wyposażenia docentów. Tamże 1922, str. 117—122; 32) Aquamanile średniowieczne, znalezione w Grodnie. „Ziemia” 1923, str. 59—61; 33) Skarb w Muzeum Wileńskim. (Aquamanile grodzieńskie, nowe badania). „Tygodnik Wileński” 1925, Nr. 16; 34) Organizacja nauki (Kasa im. Mianowskiego). „Przegląd Warszawski” 1924, str. 260—263; 35) Wzór Muzeum Regionalnego w Polsce. „Ziemia” 1926, str. 166—170; 36) Muzealnictwo i Muzeografia w 11 rocznikach „Ziemi”. „Ziemia” 1926, str. 366—371; 37) Zadania i organizacja muzeów krajoznawczych. „Ziemia” 1927, str. 5—8; 38) Z podróży do Egiptu i do Palestyny. „Tygodnik Wileński” 1925, Nr. 10 i 15; 39) W dolinie grobów królewskich w Tebach. „Naokoło Świata” 1926, str. 110—123; 40) Kartki z podróży do Egiptu. „Ziemia” 1927, str. 89—92, 392—396, 438—442; 41) W Damaszku. „Naokoło Świata” 1927, str. 42—59; 42) W Palmirze. „Tęcza”, Poznań 1928, Nr. 20; 43) Syryja Współczesna. „Wiedza i Życie” 1928, str. 1—12; 44) O stan i byt muzeów krajoznawczych w Polsce. „Ziemia” 1930, Nr. 15—18; 45) Objazd muzeów Pol. Tow. Krajoznawczego: w Kielcach, Miechowie, Olkuszu, Radomiu, Tomaszowie Mazowieckim. „Ziemia” 1930, str. 320, 324, 328, 334, 340; 46) List przyjaciela „Ziemi”. „Ziemia” 1931, str. 377—383

Stefan Banach.

Dane biograficzne i bibliograficzne nie zostały nadesłane.

Stefan Zygmunt Czarnowski urodził się dnia 1 września 1879 r. we wsi Kroczewo (pow. Płoński). Szkołę średnią ukończył w Warszawie, poczem studjował w Lipsku, Berlinie i Paryżu filozofję, ekonomję i socjologję ze szczególnem uwzględnieniem socjologii religijnej. W Paryżu otrzymał dyplom Ecole Pratique des Hautes Etudes. W r. 1912 redagował wspólnie z p. Gustawem Simonem „Tygodnik Polski” w Warszawie. Od r. 1915 do 1922 służył w legjonach oraz w wojsku polskiem. W r. 1923 został powołany przez Wolną Wszechnicę Polską na katedrę religjonistyki. W r. 1926 został docentem historii kultury w Uniwersytecie Warszawskim. W jesieni 1930 r. mianowany został profesorem historii kultury w tymże Uniwersytecie, które to stanowisko piastuje dotychczas, kierując jednocześnie Zakładem Socjologii i Historji Kultury U. W. Jest członkiem Institut Français de Sociologie i współpracownikiem „Année Sociologique”. W r. 1929 powołany został w charakterze człon-

ka korespondenta przez Polską Akademię Umiejętności. (Członkiem Komisji Etnograficznej P. A. U. jest od chwili jej założenia, jako też Komisji Atlasu Historycznego Polski).

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) Filozofja społeczna w Polsce w końcu XVIII i początku XIX w. Bibl. Warsz. 1924 r.; 2) Zjawisko religijne. Tygodnik Polski, 1912 r.; 3) Le Culte des héros et ses conditions sociales. Paris, 1919 r.; 4) L'Arbre d'Esus. Rev. Celtique, 1925; 5) Herkules galijski. Przegl. Histor. 1925; 6) Le Morcellement de l'étendue. Actes du Congrès Intern. de l'Histoire des religions, Paris, 1923; 7) Związki mityczne bajki o kozie, kózce i wilku. Sprawozd. Wolnej Wszechn. Pol. za r. 1926; 8) Nehalennia. Bibl. Universitatis Liberae Polonae; 9) Idee kierownicze ludzkości; 10) (wspólnie z p. Niną Assorodobraj) Cykl studiów, poświęconych zagadnieniu zależności kultury od form pracy. Wiedza i życie, 1932/33; 11) La Réaction catholique en Pologne à la fin du XVI et au début du XVII s. La Pologne au VII-e Congrès Intern. des Sc. Historiques, II, Warszawa, 1933. — Nadto przygotował i poprzedził studjum wstępnem wydanie krytyczne dwóch prac Stanisława Staszica: „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego“ i „Przestrogi dla Polski“ oraz opatrzył wstępem i uzupełnieniami pracę R. Monnier p. t. „Wprowadzenie do socjologii“, tłumaczoną przez p. N. Assorodobraj.

Stefan Dąbrowski.

Dane biograficzne i bibliograficzne nie zostały nadesłane.

Witold Doroszewski urodził się w r. 1899 w Moskwie. Tamże skończył w r. 1917 gimnazjum. Gdy był w klasie 7-ej i 8-ej, jednocześnie uczył się na wykłady z historii i literatury polskiej, organizowane w Domu Polskim przez t. zw. Sekcję Nauczycielską. W r. 1917/18 był studentem wydziału historyczno-filologicznego Uniwersytetu Moskiewskiego. W sierpniu 1918 r. przyjechał do Warszawy i zapisał się na Uniwersytet; w listopadzie wstąpił do wojska. Służbę wojskową, z przerwą na urlop akademicki, pełnił do jesieni 1920 r., poczem powrócił do Warszawy i tu kontynuował studia, jednocześnie pracując zarobkowo. W r. ak. 1922/23 korzystał ze stypendjum na studia. Dn. 7.XII.1923 r. otrzymał stopień doktora filozofji na podstawie rozprawy „O znaczeniu dokonaniem osnów czasownikowych w języku polskim“. W lutym 1924 roku został asystentem przy katedrze języka polskiego Uniwers-

sytetu Warszawskiego. Na jesieni r. 1927 wyjechał na studia językoznawcze do Francji jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej, zostawiając w Warszawie gotową do druku rozprawę habilitacyjną. W Paryżu był dwa lata, w ciągu których poza osobistą pracą naukową i udziałem w życiu naukowym środowiska paryskiego (wygłosił 3 referaty w Société de Linguistique i 2 w Société des Slavisants, jako członek obu tych towarzystw), prowadził lektorat języka polskiego w Ecole des Langues Orientales vivantes (jednocześnie, korzystając ze sposobności, w tejże szkole pracował nad językami serbskim i czeskim i na wiosnę r. 1929 otrzymał dyplom tej szkoły). Praca w Paryżu ześrodkowywała się na językoznawstwie ogólnym, językach słowiańskich i fonetyce eksperymentalnej (w laboratorium Collège de France). Część czasu poświęcał na pracę w bibliotekach naukowych. Na jesieni 1928 r. przyjechał do Warszawy i d. 23.X złożył wobec Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego kolokwjum habilitacyjne. Dn. 6.XI tegoż roku miał wykład habilitacyjny p. t. „Historyczne kierunki ewolucji słowotwórczej języka polskiego“. Od grudnia 1929 r. został powołany na zastępstwo katedry języka polskiego u Uniwersytecie Warszawskim. Dn. 1.VII.1930 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego na tejże katedrze. Do katedry tej przyłączony jest powstały z dotacji Funduszu Kultury Narodowej Instytut Fonetyczny Uniwersytetu Warszawskiego, którego jest dyrektorem. Wygłaszał referaty na następujących międzynarodowych zjazdach naukowych: na 1-ym Międzynarodowym Zjeździe Filologów Słowiańskich w Pradze w r. 1929 — „Zarys ogólnej klasyfikacji znaczeniowej sufiksów w językach słowiańskich“; na „Réunion phonologique internationale“ w Pradze w r. 1930 — „De la définition du phonème“; na 2-im Międzynarodowym Zjeździe Językoznawców w Genewie w r. 1931 — „Sociologie et linguistique“ (Durkheim et de Saussure), na „Congrès des Sciences phonétiques“ w Amsterdamie w r. 1931 — „Sur le rapport de la phonétique expérimentale aux autres branches de la linguistique“. Uchwałą Rady Naukowej Kasy im. Mianowskiego z dn. 31.X.1922 r. został wybrany na Członka Komitetu Kasy im. Mianowskiego. Od dn. 21.XI.1929 r. jest Sekretarzem tej Instytucji.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- a) *Rozprawy i artykuły naukowe*: 1) O znaczeniu dokonaniem osnów czasownikowych w języku polskim. „Prace Filologiczne”, t. X, str. 115, 1925; 2) Monografie słowotwórcze I. Formacje z podstawowem — *k* — w części sufiksальной. „Prace Filologiczne”, t. XIII, str. 290, 1928 r.; 3) Monografie słowotwórcze II. Formacje z podstawowem — *l* — w części sufiksальной. „Prace Filologiczne”, t. XIV, str. 51, 1929 r.; 4) Monografie słowotwórcze III. Formacje z podstawowem — *r* — w części sufiksальной. „Prace Filologiczne”, t. XV, str. 26, 1930 r.; 5) Monografie słowotwórcze IV. Formacje z podstawowem — *n* — w części sufiksальной. „Prace Filologiczne”, t. XV, str. 14, 1930 r.; 6) Zarys ogólnej klasyfikacji znaczeniowej sufiksów w językach słowiańskich. Sborník prací 1. Sjezdu Slovanských Filologů v Praze 1929; 7) Czynniki społeczny i indywidualny w rozwoju znaczeniowym wyrazów. Symbolae grammaticae in honorem J. Rozwadowski, T. I, str. 19—35, 1927; 8) Langue et parole. Une page de l'histoire des idées générales en linguistique. „Prace Filol.” XIV, 484—497, 1929; 9) Uwagi o metodach geografji lingwistycznej. „Prace Filolog.” XIV, 154—164, 1929; 10) Quelques remarques sur le changement de sens. „Prace Filol.” XIV, 512—516, 1929; 11) Remarques sur les effets stylistiques del a transposition de l'ordre des mots dans une phrase. „Donum Natalicium Schrijnen”, Nijmegen-Utrecht 1929, s. 97—101; 12) Filozofja i socjologja Durkheima (Do źródeł doktryny de Saussure'a). „Przegląd Filozoficzny”, r. 1930, z. III, stron 15; 13) Autour du phonème. „Travaux du cercle linguistique de Prague”, t. 4, s. 61—74; 14) Les sons du polonais et leur utilisation fonctionnelle. „Revue des Etudes Slaves”, Paris, t. XII, s. 5—18; 15) O istocie fleksji. „Język Polski” X, str. 97—108, 1925; 16) W odpowiedzi na „Uwagi” prof. T. Kowalskiego. „Język Polski” XI, 56—59, 1926; 17) W sprawie zaimków czasownikowych. „Język Polski” XI, 103 nn., 1926; 18) Polski przyrostek —*ek*— w wyrazach zapożyczonych. „Prace Filol.” XII, str. 145—151, 1927; 19) Przyrostek —*ek* w rzeczownikach odśownych w języku polskim. Sprawozd. T. N. W. Wydz. I, z. 1—9, 1927; 20) O teorii dwuczłonowości prof. Rozwadowskiego, Sprawozd. T. N. W. za r. 1918—1925, 1927 r.; 21) O rolę pierwiastka indywidualnego w języku (Na marginesie cudzych zdań). „Język Polski”, XIII, str. 42—45; 22) Parę słowotwórczych uwag o *wieżnicy*. „Język Polski”, XIV, 120—122; 23) O definicję fonemu. Prace Filol. XV, 220—228, 1930; 24) O naukową transliterację alfabetu rosyjskiego, Sprawozd. T. N. W. XXIII, 1930, Wydz. I, str. 1—11; 25) O elementy języka: głoski i fonemy. Biuletyn P. T-wa Językozn. III, 110—112; 26) Kilka uwag o semantyce. Biul. P. T-wa Językoznawczego, III, 112—114; 27) Kilka uwag o metodach badań gwaroznaczych. Sprawozd. T. N. W. Wydz. I, z. 1—9, 1931 r.; 28) Co to jest fonem? Sprawozd. T. N. W. Tamże. B. *Prace sprawozdawczo-krytyczne, recenzje*: 29) La linguistique polonaise en 1928. „Prace Filologiczne”, XIV, str. 666—717; 30) La linguistique polonaise en 1929. „Prace Filologiczne”, XV, str. 365—408; 31) La linguistique polonaise en 1930. „Prace Filologiczne”, XV², str. 521—568; 32) Recenzja „Słownika do Trylogji” J. Stry-

charskiego. „Ruch Literacki“, I, 6, str. 184—185; 33) Recenzja książki Jespersena „Language, its nature, development and origin“. „Prace Filol.“, XI, 496—502; 34) Krytyka książki Z. Klemensiewiczza „Język Polski“. Cz. I. Znaczenie i życie wyrazów. „Język Polski“, XII, z. 1; 35) Recenzja Kulbarkina „Le vieux slave“. „Prace Filologiczne“ XIV, 660—665; 36) 2 recenzje książek J. Picarda: „Essai sur les conditions positives de l'invention dans les sciences“ i „Essai sur la logique de l'invention dans les sciences“. „Nauka Polska“, t. XI, str. 375—378 i 378—379; 37) Recenzja Haldane'a „Science and Ethics“. „Nauka Polska“, XIV, str. 360—362. C. *Artykuły popularno-naukowe*: 38) Język a cywilizacja. „Język Polski“, XIV, str. 136—139; 39) Lakoiczne zwroty i skróty. „Język Polski“, s. XIV, 102—108; 40) O fetyszyzmie językowym. „Przegląd Warszawski“, r. 1925, z. 7, str. 26 nn.; 41) Poprawność językowa. „Poradnik Językowy“, 1932, z. 1, str. 2—7; 42) Teoria językowa. a praktyka nauczania. „Poradnik Językowy“, 1932, z. 3, str. 50—54; 43) Poprawność językowa zagranicą. Gramatyka Akademii Francuskiej. „Poradnik Językowy“, 1932, z. 5—6, str. 77—79; 44) O przyimku *u* i o rzeczach ogólniejszych. Ib. 86—89; 45) „Krócej“ czy „króciej“ i trochę „filozofii“. „Poradnik Językowy“, 1932, z. 7, str. 112—115, (poza tem objaśnienia wyrazów i przygodne uwagi w „Poradniku Językowym“). D. *Charakterystyki poświęcone*: 46) Wiktor Porzeziński. Uczony i człowiek. „Prace Filol.“, XIX, str. XXV—XXVIII; 47) Wspomnienie o Porzezińskim w „Revue des Etudes Slaves“, IX, str. 335—337; 48) D-tto w „Indogermanisches Jahrbuch“, XIV, str. 371—374; 49) J. Baudouin de Courtenay. „Pamiętnik Warszawski“, t. 4, z. 3. E. *Varia*: 50) Artykuł *Ex occidente lux*. „Nasze Drogi“, r. 1926, z. 2-gi; 51) 50 lat twórczości polskiej. Z powodu jubileuszu Kasy im. Mianowskiego. „Kultura“, nr. 10/15, z dn. 6.III.1932, str. 1.

Seweryn Dziubałtowski urodził się we wsi Smardzewice, gminy Unewel, powiatu Opoczyńskiego w r. 1884. Nauki średnie pobierał w Tomaszowie Mazowieckim, uzupełniał w Warszawie. Studja wyższe odbywał naprzód w Warszawie (ukończył wydział przyrodniczy Towarzystwa Kursów Naukowych), a następnie na Uniwersytecie w Neuchâtel, gdzie za rozprawę p. t. „Etude phytogéographique dans la région de la Nida inférieure“ otrzymał stopień doktora nauk przyrodniczych. Ponadto studjował w Zürichu, gdzie pod kierunkiem prof. C. Schrötera pracował nad geografią roślin i florą kopalną trzeciorzędową. W r. 1916 wrócił ze Szwajcarii do kraju i został mianowany asystentem Zakładu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego przy prof. Z. Wóycickim. Stanowisko to zajmował do listopada 1920 r. Pozatem prowadził wykłady zlecone: w r. 1920—botaniki ogólnej na wydziale lekarskim Uniwersytetu Warszaw-

skiego i od 1919 do 1921 r. — botaniki ogólnej i rolniczej na Politechnice Warszawskiej. W r. 1918 i 1919 pełnił zastępczo czynności Inspektora Ogrodu Botanicznego Warszawskiego. W r. 1920 wstąpił do wojska jako ochotnik. Po powrocie z wojska został mianowany zastępcą profesora botaniki w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a w r. 1923 — profesorem nadzwyczajnym. Stanowisko to zajmuje do dnia dzisiejszego. Jest członkiem czynnym zagranicznym Masarykowej Akademji Pracy w Pradze, Czeskosłowackiego Towarzystwa Botanicznego i Towarzystwa Naukowego Leśnego w Finlandji oraz współpracownikiem komisji: geograficznej i fitogeograficznej Polskiej Akademji Umiejętności.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) (Wspólnie z A. Czartkowskim). Wpływ soli glinowych i manganowych na okres spoczynku u roślin drzewiastych. Spraw. z posiedzeń T. N. W. R. VIII, z. 2, 1914; 2) (Wspólnie z E. Malinowskim). Zrzeszenia roślin na porębach Łysicy. Spraw. z pos. T. N. W. R. VII, z. 4, 1914; 3) Etude phytogéographique dans la région de la Nida inférieure. Neuchâtel 1916. Ta sama praca nieco zmieniona wyszła po polsku w Pamiętniku Fizjograficznym, t. XXIII; 4) Rozwój roślinności na porębach loessowych w Sandomierskiem w oświetleniu florystyczno-statystycznym. Spraw. z pos. T. N. W. R. XI, z. 2, 1918; 5) La distribution et l'écologie des associations steppiques sur le plateau de la Petite Pologne. Acta Soc. Botan. Poloniae. Vol. I, 1923; 6) Les associations steppiques et leurs successions sur le plateau de la Petite Pologne. Acta Soc. Botan. Poloniae. Vol. III, 1925; 7) Etudes phytosociologiques du massif de S-te Croix. I. Les forêts de la partie centrale de la chaîne principale et des montagnes; „Stawiana” et „Miejska”. Acta Soc. Botan. Poloniae. Vol. V, Nr. 5, 1928; 8) La végétation de la colline de Chełm. Kraków, 1928; 9) Le sapin sur la limite septentrionale de son aire en Pologne. Acta Soc. Botan. Poloniae. Vol. VII, Nr. 3, 1930; 10) (Wspólnie z R. Kobendzą). Zespoły roślinne pasma Klonowskiego i doliny Wilkowskiej w górach Świętokrzyskich. Acta Soc. Botan. Poloniae. (W druku). Z innych *ważniejszych* publikacji naukowych można wymienić następujące: 1) Zasadnicze rysy rozwoju flory polskiej. Ilustracja Polska „Wieś i Dwór”, 1917, z. II—III; 2) Opracowanie rodziny motylkowych (Papilionaceae) do Flory Polskiej, wydawn. Polskiej Akademji Umiejętności. (Jeszcze nie wyszedł odpowiedni tom); 3) Opracowanie botaniki leśnej do Poradnika dla samouków, t. VII, Warszawa 1927; 4) Opracowanie działu botanicznego w zbiorowej pracy p. t. Instrukcja do prowadzenia spostrzeżeń fenologicznych sieci polskiej. Wydawn. Sekcji Fenologicznej Zw. rolniczych Zakładów doświadczalnych Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa 1931; 5) Opracowania z zakresu ochrony przyrody: a) O zbiorowiskach roślinnych, godnych ochro-

ny, w Sandomierskiem i Opatowskiem. Kosmos, R. XLVII, 1922; b) Plan utworzenia rezerwatu w górach Świętokrzyskich. Las Polski, Nr. 6, 1922; c) O potrzebie ochrony przyrody ojczystej. Las Polski, Nr. 5, 1923; d) O parkach natury w górach Świętokrzyskich. Wyd. Uniw. regionalnych im. Konarskiego. Sandomierz 1927; e) Rezerwat jodłowy w Mieni pod Mińskiem Mazowieckim. Las Polski, Nr. 1, 1930.

Edward Grynfeltt otrzymał w 1899 r. stopień doktora medycyny w Uniwersytecie w Montpellier, a w 1903 r. w Paryżu — doktorat nauk przyrodniczych. Poświęcił się specjalnie studjom z dziedziny anatomji i histologii, zwłaszcza anatomji patologicznej. Od r. 1921 jest profesorem zwyczajnym anatomji patologicznej na Wydziale lekarskim Uniwersytetu w Montpellier. Jest członkiem Association des Anatomistes, Association Française pour l'Etude du Cancer, Société Anatomique de Paris, Académie des Sciences et Lettres de Montpellier, Société des Sciences Médicales Biologiques de Montpellier et du Languedoc Méditerranéen.

Ogłosił drukiem około 140-tu rozpraw z zakresu patologji ogólnej, anatomji i fizjologii.

Bogumił Jasinowski urodził się w r. 1883 w Warszawie, gdzie też ukończył nauki gimnazjalne, poczem wstąpił na wydział prawa uniwersytetu warszawskiego. Po wybuchu strajku szkolnego wyjechał na studia filozoficzne do Berlina i Monachjum. W r. 1909, celem ukończenia studjów prawnych, przeniósł się do Charkowa i uzyskał w r. 1910 dyplom pierwszego stopnia, przedstawiając pracę o związku przyczynowym w prawie karnem, następnie zaś osiadł w Warszawie, jako pomocnik adwokata przys. W r. 1913 wrócił do studjów filozoficznych zagranicę i uzyskał doktorat z filozofji w Zurychu w r. 1916, poczem zajął się w kraju pracą naukową i pedagogiczną. W r. 1918 otrzymał w nowopowstałym uniwersytecie lubelskim docenturę historii filozofji, połączoną z pełnieniem funkcyj profesorskich, od r. zaś 1920 wykładał w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. W r. 1926 wyjechał na studia filozoficzne do Paryża, gdzie przebywał przez cztery lata, poczem wrócił do Warszawy, aby objąć wykłady zleczone w uniwersytecie stołecznym, w którym habilitował się w r. 1930. W roku na-

stępnyrn przeniósł się do Wilna celem objęcia katedry filozofji na Uniwersytecie Stefana Batorego.

Ogłosił drukiem następujące prace i artykuły:

1) Parlamentaryzm, Duma Państwowa i Reprezentacja Polska. 1907; 2) Teorja doboru naturalnego a teorja poznania. 1911; 3) Zagadnienie praw mniejszości i stosunku jednostki wobec państwa. 1912; 4) O doktrynie prawa przyrodzonego. 1913; 5) O istocie neoplatonizmu i jego stanowisku w dziejach filozofji. 1917—1918; 6) Die analytische Urteilslehre Leibnizens in ihrem Verhältniss zu seiner Metaphysik. 1918; 7) Z powodu pracy Wł. Maliniaka o Andrzeju Fryczu Modrzewskim. 1914; 8) Le principe d'équilibre politique dans le passé et le présent de l'Europe orientale. 1920; 9) Konflikt rozumu i wiary a rozwój dziejowy filozofji. 1921—22; 10) Jedność myśli twórczej w filozofji Leibniza. 1930; 11) Sur l'esprit véritable de la philosophie italienne. 1930.

Sir Artur Keith urodził się dnia 5 lutego 1866 roku w Aberdeen. Studja uniwersyteckie odbywał w Aberdeen, Londynie i Lipsku. Stopień doktora medycyny uzyskał w Uniwersytecie w Aberdeen; otrzymał również doktorat praw i doktorat nauk przyrodniczych (studja w uniwersytetach: Aberdeen, Birmingham, Durham, Manchester, Oxford). Jest profesorem i konserwatorem Muzeum W Royal College of Surgeons of England w Londynie. W latach 1917—1923 był profesorem fizjologii w Royal Institution w Londynie. Od 1899 do 1902 r. był sekretarzem Anatomical Society of Great Britain, w latach 1912—1914 — prezesem Royal Anthropological Institute, 1922—1926 sekretarzem Royal Institution, w r. 1927 — prezesem British Association for the Advancement of Science. Jest członkiem Royal Society (F. R. S.), Royal College of Surgeons (F. R. C. S.) i Société d'Anthropologie de Paris.

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) Introduction to Study of Anthropoid Apes. 1896; 2) Human Embryology and Morphology. 1901; 3) Ancient Types of Man. 1911; 4) Antiquity of Man, wyd. II, 1925; 5) Members of the Maimed. 1919; 6) Concerning Man's Origin. 1927; 7) Ethnos or the Problem of Race. 1931; 8) New Discoveries relating to the Antiquity of Man. 1931; 9) The Place of Prejudice in Modern Civilization. 1931.

Ludwik Kolankowski urodził się 21 czerwca 1882 r. w Nadwornie (woj. stanisławowskie); gimnazjum ukończył w Stanisławowie, uniwersytet we Lwowie. Następnie studjował w Berlinie. Doktorat filozofji uzyskał we Lwowie w 1906 r. W latach 1907—1914 pracował jako urzędnik Biblioteki Jagiell. w Krakowie; w r. 1913 został docentem historii Europy Wschodniej w Uniw. Jagiell.; od 1908 do 1918 był profesorem historii Polski na Kursach im. A. Baranieckiego w Krakowie. W listopadzie 1918 został powołany do Min. Spraw Zagr. w Warszawie, jako kierownik Wydziału Wschodniego, a wkrótce potem został dyrektorem departamentu litewsko-białoruskiego. Dnia 5 lutego 1919 r. zawierał w Białymstoku konwencję z Komendą Oberostu w sprawie powrotu przez Polskę wojsk niemieckich z Rosji i oddania Polsce zajętych przez Niemców ziem wschodnich. Mianowany (w lutym 1919 r.) Generalnym Komisarzem Ziem Wschodnich stworzył tam całokształt zarządu administracyjnego, skarbowego, szkolnego i t. d. Po wypełnieniu tego zadania otrzymał w maju 1919 r. misję utworzenia w Wilnie uniwersytetu. W 1920 r. pełnił szereg funkcji polityczno-dyplomatycznych z ramienia Naczelnego Dowództwa (Sztabu Głównego). W 1921 r. reorganizował placówki dyplomatyczne Rzplitej Polskiej w Wiedniu. W 1922 r. pracował nad podobnem zagadnieniem dla placówek w Rosji. W 1923 r. był członkiem Głównej Komisji Oszczędnościowej, oraz z ramienia Prezesa Rady Ministrów Komisarzem w P. A. T. W r. 1924, po nieprzyjęciu nominacji na wojewodę w Białymstoku, podjął na nowo wykłady w Uniwersytecie Jagiell., oraz zajął stanowisko urzędnika kontraktowego w Bibliotece Jagiell. W październiku 1929 r., mianowany został profesorem zwyczajnym historii Polski i Litwy w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie, lecz zrzekł się katedry. W latach 1930—32 podjął w tymże uniwersytecie wykłady jako profesor tytularny. Od maja 1929 r. jest kierownikiem Biblioteki Ordynacji Zamoyskiej w Warszawie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Elekcja Zygmunta Augusta. Lwów, 1905; 2) Elekcja Zygmunta I. Lwów, 1906; 3) Sprawy polskie przed Stolicą Apostolską. Lwów, 1907; 4) Kandydatura Jana Alb. Hohenzollerna na biskupstwo płockie. Lwów, 1908; 5) Die Bewerbung d. Markgrafen Joh. Alb. v. Brandenburg. Königsberg,

1909; 6) Habsburgowie i Jagiellonowie. Lwów, 1910; 7) Cerkiew a Kościół. Kraków, 1910; 8) Kilka uwag o M. Hruszewskiego Historji Ukrainy-Rusi. Lwów, 1911; 9) Wojna Heleny Glińskiej z Litwą. Kraków, 1912; 10) Zygmunt August w. ks. Litwy. Lwów, 1913; 11) Unja horodelska. Kraków, 1913; 14) Dzieje chanatu krym. Girejów. Kraków, 1916; 15) Reforma włóczna Zygmunta Augusta. Wilno, 1926; 16) Korona Witoldowa. Lwów, 1924; 17) Hold pruski. Kraków, 1925; 18) Posłowie sejmów Zygmunta Augusta. Kraków, 1928; 19) Polscy korespondenci ks. Albrechta. Warszawa, 1929; 20) Dzieje W. Ks. Litewskiego za Jagiellonów. I. Lwów, 1930; 21) Litwini a Prusacy. Lwów, 1931; 22) Polonica w archiwach estońskich. Warszawa, 1931; 23) Dzieje polityczne Polski Jagiellońskiej. Warszawa, 1932.

Stefan Kopeć urodził się w r. 1888 w Warszawie. Gimnazjum ukończył tamże w r. 1906. Studja uniwersyteckie odbywał na Wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie też rozpoczął pracę naukową pod kierunkiem prof. T. Garbowskiego, doktoryzując się w r. 1912. W latach 1916 i 1917 był asystentem Zakładu embriolog.-biologicznego na Wydz. lekarskim w Krakowie. W r. 1918 habilitował się na tym samym Uniwersytecie z zakresu zoologii, w tymże roku objął kierownictwo działu morfologii doświadczalnej zwierząt w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach. Od r. 1920 jest jednocześnie czynnym jako docent zoologii na Uniwersytecie w Warszawie; ostatnio przeniósł się na stałe do Warszawy jako profesor biologji na Wydz. lekarskim.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Experimentaluntersuchungen über die Entwicklung der Geschlechtscharaktere bei Schmetterlingen. Bull. Ac. Sc. de Cracovie, 1908; 2) Über die morphologische und histologische Folgen der Kastration und Transplantation bei Schmetterlingen. Tamże, 1910; 3) Untersuchungen über Kastration und Transplantation bei Schmetterlingen. Arch. f. Entwickl.-Mechan. 1911; 4) Über den feineren Bau einer Zwitterdrüse von *Lymantria dispar* L. Zool. Anz. 1911; 5) Über die Funktionen des Nervensystems der Schmetterlinge während der successiven Stadien ihrer Metamorphose. Tamże, 1912; 6) Regenerationsversuche an Fühlern, Augen, Mundwerkzeugen und Körperwarzen der Schmetterlingsraupen und Imagines. Bull. Ac. Sc. de Cracovie, 1912; 7) Untersuchungen über die Regeneration von Larvalorganen und Imaginalscheiben bei Schmetterlingen. Arch. f. Entwickl.-Mechan. 1913; 8) Nochmals über die Unabhängigkeit der Ausbildung der sekundärer Geschlechtscharaktere von den Gonaden bei Lepidopteren. Zool. Anz. 1913; 9) Experiments on metamorphosis of insects. Bull. Ac. Sc. de Cracovie, 1917; 10) Badania doświad-

czalne nad przeobrażeniem owadów. Rozpr. Wydz. Matem.-Przyrodn. Akad. Umiej. w Krakowie, 1917; 11) Lokalisationsversuche am zentralen Nervensystem der Raupen und Falter. Zool. Jahrb. 1918; 12) Z doświadczeń nad rozwojem ubarwienia godowego u ryb. (Spraw. Tow. Nauk. Warsz. Wydz. III. 1918; 13) O pływaniu ryb pozbawionych pęcherza pławnego. Kosmos. 1920; 14) Wpływ głodzenia na rozwój i długość życia owadów. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1921; 15) O odmiennym wpływie głodzenia samców i samic owadów na ich potomstwo. Tamże, 1921. 16) O potomstwie dwóch ojców w jednym miocie u królic. Tamże, 1921; 17) Studies on the necessity of the brain for the inception of insect metamorphosis. Biol. Bull. 1922; 18) Dalsze poszukiwania nad wpływem głodzenia na rozwój ustrojów zwierzęcych. Doświadczenia z kijankami. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1922; 19) Z doświadczeń nad dziedziczeniem barwy jaj u kur. Tamże, 1922; 20) Physiological self-differentiation of the wing-germs grafted on caterpillars of the opposite sex. J. exp. Zool. 1922; 21) The influence of the nervous system on the development and regeneration of muscles and integument in insects. Tamże, 1922; 22) Mutual relationship in the development of the brain and eyes of Lepidoptera. Tamże, 1922; 23) Experimental studies on the influence of inanition on the development and the weight of Amphibians. Bull. Ac. Pol. de Sc. 1922; 24) Spostrzeżenia nad wpływem pewnych warunków rozwojowych na ciężar króliczych noworodków. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1923; 25) O dziedziczeniu ciężaru ciała u królików na podstawie badań nad noworodkami. Tamże. 1923; 26) On the offspring of rabbit-does mated by two sires simultaneously. J. of Genetics. 1923; 27) Studies of the influence of inanition on the development and the duration of life in insects. Biol. Bull. 1924; 28) On the heterogeneous influence of starvation of male and female insects on their offspring. Tamże. 1924; 29) On the influence exerted by certain factors on the birth weight of rabbits. Anat. Rec. 1924; 30) Studies on the inheritance of the weight of new-born rabbits. J. of Genetics. 1924; 31) Spostrzeżenia nad zmiennością wymiarów, kształtu i ciężaru kurzych jaj, ze szczególnem uwzględnieniem polskich zielononózek. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1924; 32) Doświadczenia nad wpływem tarczycy na przeobrażenie i ciężar owadów. Tamże. 1924; 33) Badania doświadczalne nad występowaniem zjawiska ksenji u kur. Tamże. 1925; 34) O spółzależności pomiędzy wagą króliczych noworodków a ciężarem rozwijających się z nich zwierząt. Tamże. 1925; 35) Is the insect metamorphosis influenced by thyroid feeding? Biol. Bull. 1926; 36) O przypadku plamistości u królicy rosyjskiej i o domniemanej przyczynie tej anomalji. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1926; 37) Dalsze spostrzeżenia nad dziedzicznością barwy jaj u kur i nad okresową zmiennością tejże. Tamże. 1926; 38) Doświadczenia nad dziedziczeniem kształtu ciała u kur. Tamże. 1926; 39) An experimental study on xenia in the domestic fowl. J. of Genetics. 1926; 40) The morphogenetical value of the weight of rabbits at birth. Tamże. 1926; 41) Einige Experimente über die Vererbung der Schalenfarbe der Hühnereier. Arch. f. Geflügelkunde. 1927;

42) Beiträge zur Kenntniss des Mechanismus der physiologischen Schalenfarbenvariabilität der Hühnereier. Tamże. 1927; 43) A contribution to the knowledge of the hydrostatic rôle of the airbladder during swimming in fish. Biol. Gener. 1927; 44) Experiments on the dependence of the nuptial hue on the gonads in fish. Tamże. 1927; 45) Über die Entwicklung der Insecten unter dem Einfluss der Vitaminzugabe. Tamże. 1927; 46) A case of spotting in a Himalayan rabbit and its probable explanation. Tamże. 1927; 47) Zur Kenntniss der Vererbung der Körperdimensionen und der Körperform beim Haushuhn. Zeitschr. f. Ind. Abst. u. Vererb. lehre 1927; 48) Some data on the inheritance of body shape in crosses between Leghorns and Orpingtons. Proc. World's Poultry Congress, Ottawa. 1927; 49) Dalsze doświadczenia nad wpływem pewnych swoistych substancyj na rozwój i ciężar owadów. Wpływ dodatku witaminów. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1927; 50) O wpływie przerywanego głodzenia na długość życia formy dojrzałej *Drosophila melanogaster*. Acta Biol. Exper. 1928; 51) Próby wywoływania zmian w rozwoju zwierząt zapomocą ich karmienia tkankami ustrojów głodzonych. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1928; 52) On the influence of intermittent starvation on the imaginal stages of *Drosophila melanogaster*. Brit. J. of exp. Biol. 1928; 53) (Wspólnie z A. W. Greenwoodem). The effect of yolk injections on the plumage of an ovariectomised Brown Leghorn hen. Arch. f. Entwickl. Mechan. 1929; 54) Dalsze badania nad morfogenetyczną wartością ciężaru noworodka zwierząt ssących. Spostrzeżenia nad myszami. I. Waga noworodków a ciężar ciała rozwijających się z nich zwierząt. Pam. P. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach. 1929; 55) To samo. II. Waga noworodków a tempo wzrostu rozwijających się z nich zwierząt. Tamże. 1929; 56) (Wspólnie z M. Latyszewskim). To samo. III. Waga noworodków a ciężar wewnętrznych narządów zwierząt dojrzałych. Tamże. 1929; 57) (Wspólnie z M. Latyszewskim). To samo. IV i V. Waga noworodków a wielkość kości zwierząt dojrzałych. Tamże. 1930; 58) O dimorfizmie płciowym w ciężarze ciała rosnących myszy, wraz z krytycznemi uwagami o metodyce badań nad wzrostem ssaków. Tamże. 1930.

Franciszek Leja urodził się w Grodzisku górnem (województwo lwowskie) w dniu 27 stycznia 1885 r. Gimnazjum ukończył w Jarosławiu w r. 1904, a studja wyższe odbywał na Wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie złożył w r. 1909 egzamin na nauczyciela matematyki i fizyki w szkołach średnich. Następnie, jako stypendysta Polskiej Akademji Umiejętności w Krakowie, studjował matematykę w Uniwersytecie Sorbony w Paryżu w 1912—1913. W r. 1916 uzyskał dyplom doktora filozofji w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, gdzie od r. 1910 pełnił obowiązki nauczyciela ma-

tematyki w szkołach średnich, a równocześnie od r. 1916 — obowiązki asystenta przy katedrach matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W r. 1923 habilitował się na docenta matematyki w Uniwersytecie Jagiellońskim i prowadził tam ćwiczenia i wykłady zleczone z matematyki do r. 1924. W r. 1924 został mianowany profesorem nadzwyczajnym Politechniki Warszawskiej, a równocześnie uzyskał veniam legendi z zakresu matematyki w Uniwersytecie Warszawskim.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Oryginalne przyczynki naukowe: a) w czasopiśmie „Prace matematyczno-fizyczne“: 1) Własności niezmiennicze równań różniczkowych zwyczajnych 3-go rzędu ze względu na przekształcenia stycznościowe. T. 29, 1918, str. 179—256; 2) Sur les séries entières doubles et multiples. T. 33, 1925, str. 1—24; 3) Sur une dépendance linéaire et son application dans la théorie de groupes. T. 34, 1926, str. 31—34; b) w „Wiedomościach Matematycznych“: 4) O warunkach, aby zwyczajne równanie różniczkowe posiadało całki osobliwe. T. 22, 1918, str. 83—109; c) w „Monatshefte für Mathematik und Physik“: 5) Bestimmung der Invarianten der gewöhnlichen Differentialgleichungen 3. Ordnung in Bezug auf die Punkttransformationen. T. 29, 1918, str. 203—254; d) w „Annales de la Société Polonaise de Mathématique“: 6) Sur la distribution des valeurs des fonctions analytiques dans leurs domaines d'existence. T. 2, 1922, str. 35—57; 7) Sur les surfaces singulières des fonctions analytiques de deux variables complexes. T. 2, 1922, str. 74—84; 8) (łącznie z prof. W. Wilkoszem): Sur une propriété des domaines concaves. T. 3, 1924, str. 222—224; 9) Sur les séries semi-convergentes. T. 4, 1926, str. 113—120; 10) Remarques sur la convergence des séries doubles. T. 9, 1931, str. 135—142; e) w „Fundamenta Mathematicae“: 11) Sur la notion du groupe abstrait topologique. T. 9, 1927, str. 37—44; 12) Un lemme topologique et son application dans la théorie des groupes abstraits. T. 10, 1927, str. 421—426; f) w „Bulletin de la Société Mathématique de France“: 13) Sur la continuité de la somme des séries entières multiples. T. 57, 1929, str. 72—77; 14) Sur une famille des séries trigonométriques doubles. T. 59, 1931, str. 119—127; g) w „Sprawozdaniach z posiedzeń Tow. Naukowego Warszawskiego“: 15) Sur les équations équivalentes aux équations différentielles linéaires du 3-e ordre. Wydział III, 1927, z. 1—5, str. 407—420; 16) O współczynnikach zbieżności szeregów funkcji analitycznych. Wydz. III, 1932, z. 1—6, str. 4; h) w „Comptes Rendus des Séances de l'Académie des Sciences à Paris“: 17) Sur une propriété des séries entières doubles. T. 185, 1927, str. 1103—5; 18) Sur une propriété des séries de polynomes. T. 193, 1931, str. 506—9; 19) Sur le facteur de convergence des séries de polynomes. T. 193, 1931, str. 764—6; 20) Sur le domaine de convergence des séries des polynomes homogènes. T. 194, 1932, str. 432—4; i) w „Księdze pamiątkowej I Pol. Zjazdu Matematyków we Lwowie“: 21) Sur la frontière du domaine de con-

vergence des séries entières doubles. Dodatek do Annales de la Soc. Polon. de Mathém. 1929, str. 127—133; j) w „*Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres*“: 22) Sur les transformations linéaires des suites doubles et multiples. Classe des sc. mathématiques, Série A, 1930, str. 1—10; k) w „*Mathesis Polskiej*“: 23) Przyczynek do teorii zbieżności średniej. T. 5, 1930, str. 9—15; l) w „*Sprawozdaniu z I Kongresu Matematyków Krajów Słowiańskich*“: 24) Sur les séries de Dirichlet doubles. Warszawa, 1930, str. 140—158; 25) Uwaga o zbieżności ciągów wielokrotnych metodą średnich linjowych. Str. 166—169; m) w „*Bulletin des Sciences Mathématiques*“: 26) Sur la sommation des séries entières par la méthode des moyennes. T. 54, 1930, str. 1—7; n) w „*Atti del Congresso Intern. dei Matematici*“, Bologna, 1928: 27) Sur quelques propriétés frontières des séries entières doubles. Bologna, 1930, str. 347—355; o) w „*Mathematica*“: 28) Sur les suites des fonctions analytiques bornées dans un domaine“. T. 6, 1932, str. 89—96; p) w „*Mathematische Annalen*“: 29) Sur la notion de Convergence des séries doubles. T. 103, 1930, str. 364—368; 30) Sur une propriété des séries entières. T. 104, 1930, str. 143—149; 31) Sur les suites de polynomes bornées sur une courbe. T. 107, 1932, str. 68—82; 32) Sur les suites de polynomes bornées presque partout sur la frontière d'un domaine. T. 108, 1933; r) w „*Rendiconti del Circolo matematico di Palermo*“: 33) Sur les séries des polynomes homogènes. T. 56, 1932, II. *Artykuły sprawozdawcze*: 1) Pierwsze zasady geometrii nieeuklidesowej. Kraków, 1911; str. 38; 2) O pojęciu nieskończoności. Kraków, Ogniwó, 1922, str. 20; 3) Congrès des Mathématiciens des Pays Slaves, l'Enseignement mathématique. T. 28, 1929. III. *Książki*: Sprawozdanie z I Kongresu matematyków Krajów Słowiańskich, redagował F. Leja, Warszawa, 1930, str. IV + 395.

Stanisław Lenczewicz urodził się w Warszawie dn. 19 kwietnia 1889 r., tam też otrzymał wykształcenie średnie (w gimnazjum praskiem), a częściowo i wyższe. Potem studjował nauki przyrodnicze w Lozannie, Zurychu i Neuchâtelu, gdzie uzyskał stopień „docteur ès-sciences“ za rozprawę p. t.: „*Études sur le Quaternaire du plateau de la Petite Pologne*“. Tam również, po uzyskaniu doktoratu, studjował przez cztery semestry na wydziale „lettres“, jak również miernictwo w specjalnej szkole. Habilitował się do geografji w Uniw. Lwowskim w r. 1919 na podstawie monografji: „*Morfologia doliny Réchy*“. W latach 1915—16 był asystentem przy katedrze geologii u prof. Arganda w Neuchâtel, poczem wrócił do Warszawy, gdzie wykładał przedmioty geograficzne w następujących instytucjach: Wolna Wszechnica Polska, Państw. Instytut Pedagogiczny, Oficerska Szkoła Topografów, Politechnika Warszawska. W Uniwersy-

tacie Warszawskim zaczął wyklądać w r. 1918, w 1920 został zastępcą kierownika Zakładu Geograficznego, w 1922 — prof. nadzwyczajnym, a w 1931 — zwyczajnym. W r. 1914 Polska Akademia Umiejętności mianowała go współpracownikiem Komisji Fizjograficznej, w kilkanaście lat później, po utworzeniu Komisji Geograficznej — współpracownikiem tejże i członkiem Komitetu Narodowego Międzynar. Unji Geograficznej. Jest jednym z założycieli Polskiego T-wa Geograficznego, członkiem zarządu tegoż od początku (1918), oraz redaktorem „Przeglądu Geograficznego”. Był inicjatorem i redaktorem naukowym wydanych przez Wojsk. Inst. Geogr. arkuszy polskich międzynarodowej mapy świata. W latach 1922—24 był członkiem Państwowej Rady Mierniczej przy Min. Robót Publicznych. Jest członkiem korespondentem towarzystw geograficznych w Beogradzie, Pradze i Meksyku. Posiada odznakę honorową Oficerskiej Szkoły Topografów, krzyż oficerski orderu „Odrodzenia Polski” i komandorję orderu św. Sawy, oraz „Dyplom zasługi” z międzynarodowej wystawy komunikacji i turystyki. Brał udział w licznych międzynarodowych kongresach geograficznych i geologicznych, zazwyczaj jako delegat bądź Uniwersytetu Warszawskiego, bądź Polskiego T-wa Geograficznego. Odbывał liczne podróże naukowe po krajach europejskich (od Laponji po Kaukaz i Majorcję), oraz Egipcie i Palestynie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Geologia i morfologia: 1) Przyczynek do znajomości utworów dyluwialnych okolic Miechowa. Sprawozdania T.N.W. Wydział III, 1911; 2) Dzieje górnej Lubrzanki w czwartorzędzie. Pamiętnik Fizjograficzny, 1913; 3) Przyczynki do znajomości dyluwjum i hydrografji okolic Tomaszowa Rawskiego. Pam. Fizj., 1913; 4) O utworach czwartorzędowych w północnej części Krakowskiego. Spraw. Kom. Fizj. Ak. Um., 1914; 5) Etudes sur le Quaternaire du plateau de la Petite Pologne. Bul. Soc. Neuchât. de Géogr., 1916; 6) Observations sur la morphologie glaciare dans le val de Dix. Zft. f. Gletscherkunde, 1916; 7) Profile geologiczne przez Apenin Toskański. Spraw. T. N. W. Wydział III, 1917; 8) Moreny czołowe między Płońskiem i Wyszogrodem. Sprawozd. T. N. W. Wydz. III, 1917; 9) Morfologia doliny Réchy w Alpach Pennińskich. Prace T. N. W. Wydz. III, Nr. 29, 1918; 10) Nowe moreny czołowe na niżu Polskim. Przegl. Geogr., 1919; 11) Węzeł wodny Kałuszyński. Morfologia i hydrografja. Kosmos, 1921; 12) Wydmy śródlądowe Polski. Przegl. Geogr., 1922; 13) O wieku środkowego Powiśla. Pos. Nauk. P. I. G., 1922; 14) Zmiany hydrograficzne pomiędzy dorzeczem Skrwy i Działdówki. Recueil de travaux

offert à J. Cvijić, Beograd, 1924; 15) O t. zw. zastoisku toruńskim. Przegł. Geogr., 1924; 16) Podłoże dyluwjum w okolicach Płocka. Pos. Nauk. P. I. Geol., 1924; 17) Uwagi o formach wydmowych oazy Kharga. Kosmos, 1925; 18) Czwartorzędowe ruchy epirogeniczne i zmiany sieci rzecznej w Polsce środkowej. Przegł. Geogr., 1926; 18) La dernière glatiation en Pologne. Sbornik I sjezdu Slov. Geogr., Praga, 1926; 19) Dyluwjum i morfologia środkowego Powiśla. Prace P. I. Geol., 1927; 20) Zagadnienie liczby epok lodowcowych. Wszechświat, 1928; 21) Les terrasses de la Vistule moyenne. Rapport de la commission des terrasses, Florencja, 1930; 22) Les terrasses de la Vistule et du Dnièpr. C. R. du Congrès intern. de Géogr. Paryż, 1932.

II. *Hydrografia*: 23) Badania jeziorne w Polsce. Przegł. Geogr., 1925; 24) Jeziora Gostyńskie, tamże, 1929; 25) Międzyrzecze Bugu i Prypeci; wody płynące i jeziora. Tamże, 1931.

III. *Antropologia i antropogeografia*: 26) Charakterystyka antropologiczna ludności Smardzewic. Spraw. T. N. W. Wyd. II, 1911; 27) Czaszka z Łętkowic. Światowid, 1911; 28) Notatka o cmentarzyskach zrujnowanych w pow. Opoczyńskim. Tamże, 1911; 29) Przyczynek dotyczący wskaźnika szerokościowo-długościowego czaszek z ziem polskich. Spraw. T. N. W. Wyd. III, 1912; 30) Wyniki studjów antropologicznych w pow. Opoczyńskim. Spraw. T. N. W. Wyd. III, 1913; 31) Materjały antropologiczne z Witkowic. Tamże, 1913; 32) Cmentarzyska grzebalne w pow. płońskim. Światowid, 1913; 33) Sprawozdanie z poszukiwań w Mniechu w pow. Kutnowskim. Tamże, 1913; 34) Szkielety skurczon z grobów neolitycznych w Złotej pod Sandomierzem. Tamże, 1913; 35) Poszukiwania paleo-antropologiczne w Polsce w świetle geologii. Wszechświat, 1913; 36) Dalsze studja antropologiczne w pow. opoczyńskim. Pam. Fizjogr., 1914; 37) Ludność gór Kieleckich pod względem antropologicznym. Spraw. T. N. W. Wyd. III, 1914; 38) La transhumance dans le val de Réchy. Bul. Soc. Neuchât. de Géogr. 1916.

IV. *Geografia regionalna*: 39) W sprawie administracyjnej nomenklatury terytorjalnej. Ziemia, 1912; 40) Wyżyna Kielecko-Sandomierska. Tamże, 1914; 41) La situation géographique de la Pologne. Revue Gén. Sc., 1921; 42) Kurs geografji Polski. Warszawa, 1922; 43) Mallorka. Przegł. Geogr., 1927.

V. *Kartografia*: 44) Stan i potrzeby polskiej kartografji. Bellona, 1919; 45) Mapa hipsometryczna gór Świętokrzyskich 1 : 250000. Warszawa, 1921, wyd. 2-ie, 1928; 46) Mapa fizyczna okolic Warszawy 1 : 400000. Warszawa, 1921; 47) W sprawie udziału Polski w opracowaniu milionowej mapy ziemi. Przegł. Geogr., 1922; 48) Pierwsza polska mapa warstwicowa. Przegł. Geogr., 1930.

Marjan Łodyński urodził się 5.VII.1884 r. w Krakowie. Do gimnazjum uczęszczał w latach 1895—1903 w Krakowie i Bochni. W latach 1903—1908 studjował na wydziale filozoficznym Uniw. Jagiellońskiego, tam też uzyskał doktorat. W okresie od 1908 do 1919 był urzędnikiem Biblioteki Jagiellońskiej, następnie zaś dyrektorem Centralnej Biblioteki Wojsko-

wej od 1 maja 1919 r. Od sierpnia 1914 r. pozostaje w służbie wojskowej. W r. 1917 mianowany został współpracownikiem Komisji Historycznej Pol. Akademii Umiejętności; w r. 1930 — współpracownikiem Komisji Wojskowej Pol. Akad. Umiej.; w r. 1930 — współpracownikiem Komisji Historycznej Tow. Nauk. Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Udział książąt śląskich w zamachu z r. 1177. Lwów, 1908; 2) Interpolacje w dokumentach biskupstwa płockiego. Kraków, 1908; 3) Opat Gotfryd i biskup Chrystijan. Lwów, 1910; 4) Węgry lennem Stolicy Apostolskiej. Lwów, 1910; 5) Stosunki w Sandomierskiem w latach 1234—1239. Lwów, 1911; 6) Dokument „Dagome iudex“ a kwestja sardyńska w XI w. Kraków, 1911; 7) Polityka Henryka Brodatego i jego syna w latach 1232—1241. Warszawa, 1912; 8) Regnum Poloniae w opinji publicznej XIV w. Lwów, 1914; 9) Falsyfikaty wśród dokumentów biskupstwa płockiego w XIII wieku. Kraków, 1916; 10) Uzależnienie Polski od papieżstwa a kanonizacja św. Stanisława. Warszawa, 1918; 11) Historia wojskowa w programie szkolnym. Lwów, 1925; 12) Bibliotekarstwo wojskowe jako odrębna gałąź ogólnego bibliotekarstwa. Warszawa, 1926; 13) Les bibliothèques militaires modernes. Varsovie, 1926; 14) Polskie bibliotekarstwo wojskowe. Praga, 1926; 15) Centralna biblioteka państwowa a bibliotheca patria. Kraków, 1928; 16) Podręcznik bibliotekarski dla kierowników bibliotek wojskowych. Warszawa, 1929; 17) Karta z dziejów polskich bibliotek kawalerskich. Kraków, 1929; 18) Likwidacja Biblioteki Szkoły Aplikacyjnej. Kraków, 1930; 19) Biblioteka Szkoły Rycerskiej w latach 1767—1794. Warszawa, 1930; 20) Katalogowanie i inwentaryzowanie wydawnictw kartograficznych. Warszawa, 1931.

Mydlarski Jan urodził się dnia 14.X.1892 r. w Pilźnie, w wojew. krakowskiem. Gimnazjum ukończył we Lwowie, maturę złożył w maju 1911 r. W roku akad. 1911/12 rozpoczął studia w Uniwersytecie J. K. we Lwowie poświęcając się zoologii, anatomji porównawczej i antropologii pod kierunkiem prof. J. Nusbauma-Hilarowicza i prof. J. Czekanowskiego. W r. 1913 otrzymuje stypendjum rządowe na wyjazd do Stacji Zoologicznej w Trzeście, gdzie kończy kurs biologiczny. W r. 1914, z chwilą wybuchu wojny, powołany zostaje do czynnej służby wojskowej w b. armji austriackiej, którą pełni do 1 listopada 1918 r., poczem przechodzi do wojska polskiego, gdzie pozostaje do 1.I.1922 r. w stopniu kapitana artylerji. W czasie służby wojskowej w r. 1917, korzystając z trzechmiesięcznego urlopu

dla dokończenia studjów, pracuje w Zakładzie antropologiczno-
etnologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego we Lwowie, a w r.
1918, korzystając z chwilowego przydziału służbowego w Kra-
kowie, kończy dwa semestry na tamtejszym Uniwersytecie. W r.
1919 otrzymuje trzymiesięczny urlop i pełni w tym czasie obo-
wiązki nauczyciela matematyki i nauk przyrodniczych w Gim-
nazjum Państwowem w Dębicy. Następnie kończy 6-cio mie-
sięczny II kurs pedagogiczny przy Oddz. III Sztabu Gen. a po
ukończeniu tego kursu wyklada geografję Polski na takimże
III kursie pedagogicznym. W czasie tym pracuje również w Za-
kładzie antropologii T. N. W. oraz w Zakładzie Anatomji Nor-
malnej Człowieka na Wydziale Lekarskim Uniw. Warszawskie-
go. W r. 1921 zostaje kierownikiem referatu antropologicznego
w Wydziale Indywidualizacji Żołnierza, gdzie organizuje i prze-
prowadza wojskowe zdjęcie antropologiczne Polski. Po zdemo-
bilizowaniu w styczniu 1922 r. pozostaje na dawnym stanowisku
w charakterze urzędnika cywilnego, obecnie w Ministerstwie
Spraw Wojskowych, gdzie prócz tego organizuje statystykę po-
borową i psychotechnikę wojskową. W r. 1922 uzyskuje stopień
doktora filozofji na podstawie rozprawy: „Analiza antropolo-
giczna ludności powiatu pilźnieńskiego“. Praca ta, drukowana
w Archiwum Tow. Naukowego we Lwowie, została odznaczona
nagrodą konkursową przez Tow. Lekarskie w Warszawie. W r.
1923 i 1924 wyklada antropologję w Wyższej Szkole Intenden-
tury przy Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. W r. 1925—6
otrzymuje stypendjum zagraniczne z Ministerstwa W. R. i O. P.
i zbiera materiały antropologiczne w zakładach antropologicz-
nych w Wiedniu i we Włoszech, dotyczące krajów egzotycz-
nych. W r. 1925 zostaje członkiem Komisji Antropologicznej
Polskiej Akademji Umiejętności oraz członkiem przybranym To-
warzystwa Naukowego we Lwowie. W r. 1927 habilituje się
z antropologii na Uniwersytecie J. K. we Lwowie na podstawie
pracy p. t. „Sprawozdanie z wojskowego zdjęcia antropologicz-
nego Polski“, ogłoszonej w Kosmosie w r. 1925. W czerwcu
1927 r. przenosi habilitację na Wydział mat.-przyrodniczy Univer-
sytetu w Warszawie. W r. 1929/30 jest współpracownikiem Za-
kładu Biometryki Instytutu im. Nenckiego T. N. W. W r. 1931
obejmuje Zakład Antropologii w Centralnym Instytucie Wycho-

wania Fizycznego na Bielanach, gdzie wykłada antropologię, biologię i biometrię. W r. 1930 zostaje członkiem Komisji Wychowania Fizycznego i Higieny Szkolnej Naukowego Tow. Pedagogicznego. W r. 1932 otrzymuje złoty krzyż zasługi za prace antropologiczne w Min. Spr. Wojskowych.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Recherches séroanthropologiques en Pologne. C. R. Soc. Biol. T. 89. Paryż, 1923; 2) Analiza antropologiczna ludności powiatu pilźnieńskiego. Arch. Tow. Naukowego we Lwowie, 1924; 3) Untersuchungen über die Blutgruppen in Polen. Zeitschr. f. Immunitt. u. exp. Therapie. T. 32, 1925; 4) Badania nad grupami serologicznymi w Polsce. Med. Doświadcz. i Społ. T. IV, 1925; 5) Sprawozdanie z wojskowego zdjęcia antropologicznego Polski. Kosmos, 1925; 6) L'enquête anthropologique de la Pologne (1921—1924). II-e Sess. de l'Inst. Int. d'Anthrop. Paryż, 1926; 7) La différenciation du sang corrélativ aux races humaines. II-e Sess. de l'Inst. Int. d'Anthrop. Paryż, 1926; 8) Zagadnienia konstytucjonalizmu w świetle antropologii. Pol. Gaz. Lek., Lwów, 1926; 9) Struktura antropologiczna Polski i zagadnienie doboru wojskowego. Pam. II Zjazdu Geogr. i Etnogr. Słow. w Polsce, 1927; 10) Zagadnienie typów budowy fizycznej ludności ziem polskich. Pam. Zj. Geogr. i Etn. Słow. w Polsce, 1927; 11) Zagadnienia serologiczne w antropologii. II Zjazd Geogr. i Etn. Słow. w Polsce, 1927; 12) Typy antropologiczne i metody ich ujmowania. Zag. Rasy. 1928; 13) Dział antropologiczny w Muzeach Regionalnych. Biblioteka Regionalna. Tom I. Warszawa, 1928; 14) przyczynek do poznania struktury antropologicznej Polski i zagadnień doboru wojskowego. Kosmos. Lwów, 1928; 15) Problèmes sérologiques en anthropologie. III-e Sess. de l'Inst. Anthrop. Paryż, 1928; 16) Podstawowe zagadnienia eugeniki. Cz. I. Pojęcie rasy i typu. Zag. Rasy. Warszawa, 1929; 17) Przyczynek do zagadnień selekcyjnych. Lekarz wojskowy, 1929; 18) Z zagadnień konstytucjonalizmu. Zag. Rasy. Warszawa, 1929; 19) Zagadnienie podniesienia wartości społeczeństw i narodów. Wiad. Podst. Warszawa, 1929; 20) Charakterystyka antropologiczna ludności ziem polskich. Pol. Ośw. Pozaszk. Warszawa, 1930; 21) Dziedziczenie cech fizycznych u człowieka. Zag. Rasy. Warszawa, 1930; 22) Typy rasowe a typy konstytucyjne. Pam. XIII Zjazdu Lek. i Przyr. Pol. Wilno, 1930; 23) Materiały do zagadnienia różnic w budowie ciała między ludnością chrześcijańską a żydowską w Polsce. Zag. Rasy, 1930; 24) Wzrost i ciężar ciała poborowych rocznika 1906 i 1907. Zag. Rasy, 1930; 25) Psychotechnika w pułkach piechoty. Przegl. Piech. Warszawa, 1930; 26) Charakterystyka antropologiczna uczestników Międzynarodowych zawodów narciarskich w Zakopanem 1929 r. Przegl. Sp.-Lek. Warszawa, 1931; 27) Biologiczne podstawy wychowania narodowego. Tętno, 1931; 28) Czy czas jest odpowiednią miarą sprawności w biegu? Wych. Fiz., 1932.

Bogdan Nawroczyński urodził się dn. 9 kwietnia 1882 r. na kolonji Reden (pow. Będzin). Gimnazjum klasyczne zaczął w Kielcach, skończył w Warszawie. Studja prawnicze odbył na Uniwersytecie Warszawskim, dyplom prawniczy I stopnia uzyskał na uniwersytecie w Dorpacie. Studja filozoficzne w zakresie nauk filozoficznych, pedagogicznych i filologii polskiej odbył na uniwersytetach w Berlinie, Lipsku i Lwowie, gdzie uzyskał stopień doktorski. Od roku 1909 do roku 1917 włącznie był nauczycielem literatury polskiej i propedeutyki filozoficznej w prywatnych polskich szkołach w Warszawie. Biorąc czynny udział w pracach Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego, redagował miesięcznik pedagogiczny „Wychowanie w Domu i Szkole” (1916 r.), następnie: „Przegląd Pedagogiczny” (1917—1919 r.). Na jesieni 1915 r., po wyjściu Rosjan z Warszawy, wszedł w skład Wydziału Oświecenia w charakterze delegata Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego. Od października 1917 r. do początku 1925 r. był wizytatorem szkół średnich w Departamencie, a następnie w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Jednocześnie wykładał dydaktykę ogólną w Państwowym Instytucie Pedagogicznym. Przez cały czas istnienia Komisji Pedagogicznej Ministerstwa W. R. i O. P. był jej przewodniczącym z wyborów. Od stycznia 1925 r. był profesorem pedagogiki na Uniwersytecie Poznańskim. Od początku roku ak. 1926/7 wykłada na katedrze pedagogiki i organizacji szkolnictwa na Uniwersytecie Warszawskim.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Bronisław Trentowski, *Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej*. Tom VI, 1911 r., str. 240—300; 2) *Prawo narodów i prawo przyrodzone w trzech księgach Hugona Grocjusza: O Prawie Wojny i Pokoju*, Themis Polska, 1913 r. Tom. II, zes. 2; 3) *Sąd-wytwór wobec teorii czynności i wytworów K. Twardowskiego*. *Przegląd Filozoficzny*, 1913 r., zeszyt 4, str. 495—507; 4) *Piękno i ból w „Ojcu Zadżumionych” i w innych poematach bólu rodzicielskiego*. *Sprawozdania z posiedzeń T. N. W.* Wydz. I i II. Rok 1915, zeszyt 7, str. 27—62; 5) *Ogólne zasady nauczania w szkole średniej*. *Przegląd Pedagogiczny*, 1918 r., grudzień, str. 22; 6) *Wykładamy, uczymy, czy nauczamy*. *Przegląd Pedagogiczny*, 1920 r., luty, str. 49—63; 7) *Najpilniejsze postulaty dydaktyczne*. Wyd. Ministerstwa W. R. i O. P. p. t.: „Z pierwszego Zjazdu Dyrektorów Gimnazjów Państwowych”, Warszawa, 1921, str. 5—26; 8) *Przedmiot t. zw. uczuć wiedzy, a zagadnienie jakości sądów*. *Przegląd Filozoficzny*, rocznik

XXIII, Lwów, 1921, str. 201—226; 9) Higijena sposobu i organizacji nauczania. Higijena Szkolna. Nakł. M. Arcta. Warszawa, 1921, str. 60; 10) Na marginesie programu języka polskiego dla gimnazjum wyższego. Przegląd Pedagogiczny, maj, 1922, str. 13; 11) Teoria i praktyka wychowania. Przegl. Pedagog., 1923, styczeń, str. 11; 12) Uczeń i klasa, zagadnienia pedagogiczne, związane z nauczaniem i organizowaniem klasy szkolnej. Nakł. Komisji Pedagogicznej Min. W. R. i O. P., 1923 r., str. VIII—326; 13) Język Polski, wskazówki metodyczne do programu gimnazjum państwowego. Wyd. Min. W. R. i O. P., 1923 r., str. XII—588, redakcja całej książki i rozdz. I p. t.: Cele nauczania, str. 45—56; 14) Deux principes généraux de la coordination des divers enseignements. Bulletin International, 1924, Nr. 10, str. 54—59; 15) Nestor pedagogów polskich, s. p. Antoni Danysz. Przegląd Pedagogiczny, 1926 r., Nr. 6; 16) Dlaczego powinniśmy uprawiać pedagogikę naukową. Przegląd Pedagogiczny, 1926 r., Nr. 7 i 8, str. 172—176 i 201—206; 17) Natywizm, empiryzm i konwergizm pedagogiczny. Przegląd Filozoficzny, 1926 r., zeszyt 1—2, str. 99—105; 18) Główna zasada szkoły pracy. Tydzień Szkoły Pracy. Poznań, 1926, str. 18; 19) Wiejskie ogniska wychowawcze szkół wielkomiejskich. Ruch Pedagogiczny, Kraków, 1927 r., Nr. 2, str. 33—41; 20) Tempo rozwoju społecznego, a zadania wychowawcze naszego pokolenia. Muzeum, 1927 r., zeszyt 1—2, str. 25—35; 21) Wiadomości i umiejętności. Szkoła i Wiedza. Lwów, 1927. Rok II, zeszyt 4, str. 145—150, zeszyt 5, str. 193—200; 22) Dwie teorie nauczania ćwiczącego. Szkoła Powszechna, 1928, zeszyt I, str. 11—29; 23) Główne prądy w pedagogice współczesnej. Rocznik Pedagogiczny, t. III, 1928, str. I—28; 24) Kształcenie i wykształcenie. Muzeum, 1928, zeszyt 2, str. 97—119; 25) Rola nauczycielstwa szkół średnich we współczesnym życiu kulturalnym. Przegląd Pedagogiczny, 1928, zesz. 15, str. 351—354; 26) Reforma ustroju szkolnictwa w Polsce. Warszawa, 1928, nakł. Zarz. Głównego Stow. Dyrekt. Polsk. szk. śr. państw., str. 45—55; 27) Zagadnienie wychowania narodowego. Przegląd Pedagogiczny, 1929, zesz. I, str. 6—8, zeszyt 2, str. 37—39; 28) O zawodzie nauczyciela. Biblioteka Eugeniczna, Nr. 25, 1929, str. 11; 29) Swoboda i przymus w wychowaniu, siedem rozpraw pedagogicznych. Nasza Księgarnia, Warszawa, 1929, str. 208; 30) Dynamika zainteresowań. Kwartalnik Pedagogiczny, 1929, zesz. I, str. 17; 31) Podawanie i poszukiwanie. Kwartalnik Pedagogiczny, 1930, zesz. I, str. 16; 32) Synteza w nauczaniu. Chowanna, 1930, zeszyt I, str. 23—54; 33) V Kongres Międzynarodowy Wychowania Moralnego. Oświata i Wychowanie, 1930, zeszyt 10, str. 993—998; 34) Zasady Nauczania. Książnica-Atlas, Warszawa—Lwów, 1930 r., str. 436; 35) Jeszcze o reformie programów. Przegląd Pedagogiczny, 1931, Nr. 10, str. 237—239; 36) Rec. pracy H. Hartmanna: „Die Junge Generation in Europa”. Oświata i Wychowanie, 1931, zesz. 5, str. 456—459; 37) Neue Strömungen in der polnischen Pädagogik. Slavische Rundschau, Praga, 1931, str. 477—482; 38) Uczeń i Klasa, wyd. 2-gie poprawione i uzupełnione. Książnica-Atlas, 1931, str. 392; 39) Zasady Nauczania, wyd. 2-gie. Książnica-Atlas, 1931, str. 438; 40) Projekt ustawy o ustroju szkolnictwa. Przegląd Pedagogiczny, 1932, Nr. 5, str. III—114;

41) Projekt ustawy o ustroju szkolnictwa. Muzeum, 1932, zesz. I, str. 39—48; 42) Swoboda i przymus w wychowaniu, siedem rozpraw pedagogicznych, wyd. 2-gie. Nasza Księgarnia. Warszawa, 1932, str. 208; 43) Nasza Walka o Szkołę Polską, 1901—1917. Tom. I, str. XII—487. Nakł. Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szk. Polską, 1932. Redakcja całości i prace: Słowo Wstępne, str. 1—20, Pomoc Bratnia (1889—1905), str. 221—251; 44) Higjena sposobu i organizacji nauczania. Higjena Szkolna, wyd. 2-gie, nakł. M. Arcta, Warszawa, str. 321—368.

Stanisław Przyłęcki urodził się dn. 29.VIII.1891 r. w Radomiu, gdzie w roku 1909 ukończył szkołę średnią. Studja uniwersyteckie odbywał w Halle w r. 1909/10 i Genewie 1910/14. Od października 1914 do stycznia 1916 roku pracował kolejno w pracowniach zoologicznej, a następnie fizjologicznej Towarz. Naukowego Warszawskiego. W listopadzie 1916 r. został mianowany honorowym asystentem pracowni fizjol. Od 1.XII.1916 do 1.V.1920 roku pełnił funkcje starszego asystenta, a od 1.V.1920 roku do 1.IV.1924 roku — funkcje adjunkta w Zakładzie Chemji fizjol. Uniw. Warsz. Wojna światowa nie pozwoliła mu powrócić do Genewy dla złożenia ostatnich egzaminów doktorskich i dopiero w roku 1921 uzyskał stopień doktora filozofji Uniw. Jagiell. Rok akademicki 1921/22 spędził w Paryżu i Strasburgu, jako stypendysta rządu francuskiego. W roku 1923 habilitował się z fizjologii na wydziale filozof. Uniw. Warsz. W r. 1924 powołany został na stanowisko profesora nadzwyczajnego fizjologii na wydziale lekarskim Uniw. Poznańskiego. W 1925 r. dostał nominację na prof. zwycz. fizjol. i chemji fizjol. Wydz. Weterynaryjnego Uniw. Warszawskiego, a w trzy lata później, t. j. w 1928 r., objął katedrę na Wydz. lekarskim Uniw. Warsz., jako prof. zwyczajny chemji fizjolog. Od roku 1928 jest członkiem korespondentem lwowskiego Towarz. Naukowego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Badania statystyczne nad rozmnażaniem się rozwielitek. Sprawozdania z posiedz. T. N. W. Wyd. III, 1915 r.; 2) J. w. Część II. Tamże; 3) Spadek ciśnienia osmotycznego i rola periwitelinu w jajach płazów. Sprawozd. z posiedz. T. N. W. Wyd. III, 1917 r.; 4) Warunki powstaw. periwit. w niezaplodn. jajach żaby. Tamże, 1918 r.; 5) O sposobie ilościowego oznaczania glikogenu w drobnych ilościach tkanek. Tamże, 1918 r.; 6) Zmiany ciśnienia osmotycznego w czasie rozwoju zapłodn. jaj rozwielitek. Prace Zakł. Fizjol.

Instytutu Nenckiego. I 1921 r.; 7) Zmiany ciśnienia osmotycznego w czasie rozwoju dzieworodnego zarodków rozwielitek. Tamże. I 1921 r.; 8) Sur une nouvelle forme de glucosuria chez les grenouilles. Arch. Internat. de Physiologie XIX 1922 r.; 9) Wymiana soli i wody u płazów. Rozprawy Akad. lek. T. I, oraz Arch. Intern. de Physiologie XIX, 1922 r.; 10) (wraz z Giedroyciem i Opieńską). Wydalanie związków azotowych przez żaby. Rozprawy Akad. lek. T. II, 1922 r., oraz Archive Intern. de Physiol. XX, 1922 r.; 11) Présence et répartition de l'uréase chez les invertébrés. Arch. Intern. de Physiol. XX, 1922 r.; 12) L'excrétion ammoniacale chez les invert. dans les conditions normales et expérimentales. Tamże XX, 1922 r.; 13) (wraz z Terroïne'm). Les rôles du suc pancréatique dans la digestion des matières albuminoïdes. Arch. int. de phys. XX, 1922 r.; 14) (z Karczewskim). Le métabolisme protéique chez les grenouilles à jeun et après une nourriture hydrocarbonnée. Tamże XXII, 1923 r.; 15) J. w. Arch. intern. de physiol. XXIV, 1924 r.; 16) Le rôle des muscles dans la formation des réserves hydrocarbonnées. Tamże XXIII, 1924 r.; 17) La dégradation des protéines chez les grenouilles après l'extirpation du foie. Tamże XXIV, 1924 r.; 18) Sur l'origine de l'ammoniaque excrétée par les reins. Tamże XXIV, 1924 r.; 19) L'absorption cutanée chez les amphibiens I. Tamże XX, 1922 r.; 20) J. w. II. Tamże XXIII, 1924 r.; 21) Propriétés digestives de la peau des grenouilles. Arch. int. de physiol. XXII, 1923 r.; 22) Regulacja stężenia jonów wodorowych w świecie zwierzęcym. Kosmos 49, 1924 r.; 23) Le rôle de l'ammoniaque dans la dégradation des protéines. Archive intern. de physiol. XXIV, 1925 r.; 24) Sur l'origine de l'ammoniaque dans l'organ. des vertébrés. Tamże XXV, 1925; 25) La dégradation de l'acide urique chez les vertébrés. I. L'Allantoïnase un nouveau ferment. Tamże XXIV, 1925 r.; 26) II. La répartition de l'uréase et du ferment synthétisant l'acide urique chez les différentes classes. Tamże XXIV, 1925 r.; 27) III. Répartition de l'aréase et de l'allantoïnase chez les vertébrés poikilothermes. Tamże XXVI, 1926 r.; 28) La dégradation de l'acide urique chez les êtres vivants. Tamże XXVII, 1926 r.; 29) (z Rogalskim). La loi biogénétique et les fonctions des organismes vivants. Archive int. de physiol. XXIX, 1928 r.; 30) La dégradation de l'acide urique chez l'homme est-elle un fait incontestable? Bull. de la Société de chim. biol. VIII, 1926 r.; 31) (z Opieńską). La métabolisme chez les grenouilles inanitiées et après une nourriture composée de graisses. Bull. de l'Acad. Polon. 1926 r.; 32) Les synthèses enzymatiques in vitro. Compte rendu Soc. Biol. XCVI, 1926 r.; 33) La réversibilité des réactions enzymatiques. I. Dégradation et synthèse de l'acide urique. Annales de physiol. 3, 1927 r.; 34) II. Dégradation et synthèse de l'urée. Tamże, 4, 1927 r.; 35) (z Niedźwiedzka i Majewskim). Structure and enzyme reactions, I i II część. Polysaccharide amylase charcoal. Biochemical Journal XXI, 1927 r.; 36) (z Niedźwiedzka). J. w. część III. Polysaccharide-Amylase-Protein. Tamże XXII, 1928 r.; 37) (z Giedroyciem i Symem). J. w. część V i VI. Glucose-enzyme a. ester Catalyst. T XXII, 1928 r.; 38) (z Wójcikiem). J. w. część VII. Glycogen-Amylase. Liver tissue. Tamże XXII, 1928 r.; 39) (z Gurfinklem). J. w. część VIII

Oil Glycogen. Amylase. Tamże XXIII, 1929 r.; 40) Wpływ struktury na kinetykę desmolaz. Cz. I. Acta Biologiae Exper. I, 1928 i Zeitschr. f. physiol. Chemie, 178, 1928 r.; 41) J. w. Część II. Zeitschr. f. physiol. Chemie, 183, 1929 r.; 42) Urikaza i jej działanie. Część I. Otrzymywanie. Acta Biolog. Exper. III, 1928 i Biochem. Journal, XXII, 1928 r.; 43) Reaktionskinetik in Makroheterogen Medium. Biochem. Zeitschr. 206; 44) Wpływ struktury na reakcje enzymat. 1930. Medyc. Dośw. i Społecz. XI; 45) Action simultanée des électrolytes et de l'alcool sur la gélatine. cz. I. Comptes rend. Soc. de biol. CVI; 46) J. w. Część II. Tamże; 47) J. w. Część III. Tamże. 48) Effect of addition of salts on the isoelect point of protein. I. Bioch. Jour. XXV, 1931 r.; 49) (z Giedroyciem). Wpływ soli na stężenie jonów wodorowych w roztworach amfolitów. Acta Biolog. Exp. VI, 1931 r. Biochem. Jour. XXV; 50) (z Giedroyciem). Effect of addition of salts, 1931 r. Biochem. Jour. XXV; 51) (z Mystkowskim). Einfluss der Struktur auf die Wirkung der Desmolasen. Biochem. Zeitschr. 236; 52) (z Majminówną). Untersuchungen über die Bindung der Biokolloide, cz. I i II. Biochemische Zeitschrift, 240, 1932 r.; 53) (z Grynbergiem i Szrajberem). J. w. Część III. Harnsäure-Eiweisskörper. Tamże. 244, 1932 r.; 54) (z Dobrowolską). J. w. Część IV. Bindungen zwischen Amylopektin und Eiweisskörpern oder ihren Abkömmlingen. Bioch. Zeitschr. 245, 1932 r.; 55) (z Kisiem). J. w. Część V. Harnsäure. Bioch. Zeitschr. 247, 1932 r.; 56) (z Grynbergiem). J. w. Część VI. Geronnenes Oralbumin und verschiedene Kohlenhydrate. Bioch. Zs. 248, 1932 r.; 57) (z Grynbergiem). J. w. Część VII. Eiweiss und Nucleinsäure sowie deren Abbauprodukte. Bioch. Zs. 251, 1932 r.; 58) (z ks. Białkiem). J. w. Część X. Glycogen im Lebergewebe. Bioch. Zs. 253, 1932 r.; 59) J. w. Część XI. Theoretische Betrachtungen über die Bindung zwischen zwei Proteinen. Biochem. Zeitschr. 255, 1932 r.; 60) (z Targońską). J. w. Część XII. Aggregation der Gelatine. Tamże 255, 1932 r.; 61) (z Grynbergiem). J. w. Część XIII. Untersuchungen über Zwei- und Drei-Komponentensysteme. Bioch. Zeitschr. 256, 1932 r.; 62) (z Grynbergiem). J. w. Część XV. Eiweiss und Nuclein sowie dessen Abbauprodukte. Bioch. Zeitschr. 258, 1933 r.; 63) J. w. Część XVI. Ueber synthetische Nucleoproteide. Bioch. Zeitschr. 258, 1933 r.

Etienne Rabaud otrzymał w r. 1898 doktorat nauk przyrodniczych i doktorat medycyny. W latach 1894—1899 był preparatorem Zakładu Teratologii w Ecole des Hautes Etudes w Paryżu, a w okresie od r. 1895 do r. 1905 — kierownikiem prac patologicznych przy klinice psychiatrycznej Wydziału lekarskiego Uniwersytetu Paryskiego. W r. 1907 prowadził wykłady teratologii w Uniwersytecie Paryskim (jako „Maitre de conférences”); od 1909 do 1919 r. był zastępcą kierownika Stacji Zoologicznej w Wimereux. Podczas wojny pracował jako le-

karz w szpitalu (1915—1917). W r. 1917 prowadził zlecone wykłady z dziedziny biologii doświadczalnej na wydziale nauk przyrodniczych Uniwersytetu Paryskiego. W r. 1919 został docentem w tymże Uniwersytecie, a w r. 1921 — profesorem. Jest obecnie profesorem biologii doświadczalnej w Sorbonie. Jest członkiem Société de Biologie, Société Entomologique de France, Société de Psychologie, Société Zoologique de France, Association „Les Naturalistes parisiens”. Ogłosił drukiem około 300 prac z dziedziny embriologii doświadczalnej. Umieścił również szereg krytyk i sprawozdań w czasopismach naukowych, jak: Archives générales de médecine, La Revue des Idées, La Revue du Mois, La Revue Philosophique, Biologica i t. d

Józef Rafacz urodził się w Czarnym Dunajcu w województwie krakowskim, dnia 30 stycznia 1890 roku. Po ukończeniu szkoły powszechnej i gimnazjum, zapisał się na wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego w r. 1908. Zdawszy egzamin dla nauczycieli szkół średnich z grupy historii i geografii w r. 1912, uzyskał następnie w r. 1913 stopień doktora filozofji na podstawie pracy: „Ciężary ludności włościańskiej w dobrach szlacheckich powiatu sandeckiego i czchowskiego w pierwszej połowie XVIII wieku”. Zapisał się ponadto na wydział prawa, który ukończył w r. 1917, złożyłwszy odpowiednie egzaminy i uzyskując stopień doktora praw. Studja prawne musiał odbywać w ciężkich warunkach, ponieważ powołany do wojska w r. 1914, a następnie dwukrotnie ciężko ranny, uczęszczał na wykłady i zdawał egzaminy, przebywając na urlopie czy też w szpitalu. W r. 1919 został powołany do Lublina do wykładania w tamtejszym uniwersytecie katolickim historii prawa polskiego w charakterze zastępcy profesora, a później profesora nadzwyczajnego tegoż przedmiotu. Habilitował się na wydziale prawa i administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w grudniu 1921 r. (19.XII), a dnia 1 maja 1922 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym dawnego polskiego prawa sądowego w Uniwersytecie warszawskim. Następnie postanowieniem z dnia 15 grudnia został mianowany profesorem nad-

zwyczajnym historii ustroju Polski i dawnego polskiego prawa sądowego, a w dn. 22 października 1929 roku został mianowany profesorem zwyczajnym tychże przedmiotów w Uniwersytecie Warszawskim.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Starosta Baranowski a sołtysi i wybrańcy czorsztyńscy, Rocznik Tow. Tatrzańskiego, Kraków 1914; 2) Z dziejów starostwa czorsztyńskiego, Przew. naukowy i literacki, Lwów 1918; 3) Czynniki gospodarczy w dawnym prawie wiejskim. Tamże; 4) Gromada w ustroju dawnej wsi małopolskiej. Tamże, Lwów 1919; 5) Wpływ kościoła na rozwój prawa wiejskiego, Przegląd powszechny, Kraków 1919; 6) Ucisk włościański w dawnej wsi polskiej. Tamże; 7) Sprawa niewoli chłopskiej w dawnej Polsce, Przew. naukowy i literacki, Lwów 1920; 8) Przymus pracy w dawnym prawie i praktyce wiejskiej, Przegląd powszechny, Kraków 1920; 10) Nagana sędziego w dawnym procesie polskim, Lublin 1921; 12) Ustrój wsi samorządnej małopolskiej w XVIII wieku, Lublin 1922; 13) Trybunał skarbowy koronny, Kwartalnik historyczny, Lwów 1924; 14) Zastępcy stron w dawnym procesie polskim, Polska Ak. Um. Wydział hist.-fil. Rozprawy, Serja II, T. XXXVIII, Nr. 2, Kraków 1924; 15) Świadkowie w procesie polskim w XV wieku, Sprawozd. z czynności Polskiej Ak. Umiejętności, T. 29, Nr. 7, Kraków 1924; 16) Wznowienie procesu w dawnym prawie polskim, Gazeta sądowa warszawska, rocznik LIII, Warszawa 1925; 17) Dawny proces polski, Warszawa 1925; 18) Okresy w rozwoju procesu polskiego, Księga Pam. ku czci Oswalda Balzera, T. II, Lwów 1925; 19) Postępowanie egzekucyjne w województwie ruskiem w XV wieku, IV Zjazd historyków polskich w Poznaniu 1925 r.; 20) Osiedłość sędziów w dawnej Polsce, Gazeta sądowa warszawska, rocznik LIII, Warszawa 1925; 21) Pojawienie się tortur w postępowaniu polskim średniowiecznym, Tamże; 22) Choroba, jako przyczyna odroczenia procesu, Tamże; 23) Początki apelacji w średniowiecznym procesie polskim, Themis Polska, T. III, Serja III, Warszawa 1926—1927; 24) Instygator ziemski, Tamże; 25) Egzekucja w Małopolsce od statutu wiślickiego do końca średniowiecza, Warszawa 1927; 26) Włościańskie prawo spadkowe w Polsce nowożytnej, Biblioteka Puławska, Serja prac społeczno-gospodarczych, nr. 12, Zwyczaje spadkowe włościan w Polsce, cz. V, Warszawa 1929; 27) Zasada dyspozytywności w dawnym procesie polskim, Przegl. Historyczny, Warszawa 1929; 28) Ustrój osady rzemieślniczej w dawnej Rzeczypospolitej Polskiej, Samorząd terytorjalny, rok I, zesz. 3, Warszawa 1929; 29) Formuła procesowa w Łęczyckiem, Księga Pam. ku czci Władysława Abrahama, T. II, Lwów 1930; 30) Kara rocznicy w dawnym prawie mazowieckim, Themis Polska, t. VI, Serja III, Warszawa 1931; 32) Instytucja początku w średniowiecznym prawie mazowieckim, Tamże; 33) Zranienie w prawie mazowieckim późniejszego średniowiecza. Studja nad historją prawa polskiego. T. XII, zesz. 4, Lwów 1931; 34) Adopcja w Polsce

XV wieku, Księga Pam. celem uczczenia 350-letniej rocznicy założenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Warszawa 1931; 35) Kara „chęźby“ w Sieradzkiem w XV wieku, Kwartalnik Hist. rocznik XLV, T. I. Lwów 1931; 36) Więzienie marszałkowskie w latach 1767—1795, Studja nad historją prawa polskiego, T. XIII, zes. 2. Lwów 1932; 37) Dawne polskie prawo karne. Część ogólna, Warszawa 1932; 38) Kradzież w prawie łęczyckiem XIV i XV wieku. Przegląd Historyczny, Warszawa 1932; 39) Dom pracy przymusowej u schyłku istnienia Rzeczypospolitej, Tamże; 40) Kradzież w statucie łęczyckim z r. 1502, Themis Polska, T. VII, Serja III; 41) Kara „sześć grzywien“ w Łęczyckiem w późniejszym średniowieczu. Tamże.

Wacław Roszkowski urodził się dn. 1.X.1886 r. w Broszkowie, woj. Lubelskie. Gimnazjum ukończył w Warszawie w 1907 r., uniwersytet w Lozannie w roku 1913, poczem zajął stanowisko asystenta Doświadczalnej Stacji Rybackiej w Rudzie Malenieckiej. Po roku przeniósł się na stanowisko asystenta Pracowni Zoologicznej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W lecie 1915 roku wyjechał na Stację Biologiczną na Murmanie; odcięty od kraju z powodu zajęcia Warszawy przez Niemców, pozostał w Rosji przez trzy lata; przez pierwsze dwa lata przebywał w Piotrogradzie na stanowisku asystenta Psycho-neurologicznego Instytutu przy katedrach: Biologii Ogólnej, Zoologii dla medyków, Zoologii dla farmaceutów i Anatomji Porównawczej kręgowców. Pozatem pracował w Pracowni Zoologicznej Akademji Nauk. W lecie 1916 roku został wysłany przez Muzeum Zoologiczne Akademji Nauk na Krym w celach kolekcjonerskich, a w lecie 1917 r. do Japonji. W jesieni 1917 roku objął stanowisko kustosza w Muzeum Kaukaskiem w Tyflisie. Z chwilą otwarcia możności powrotu do kraju w sierpniu 1918 roku powrócił do Warszawy na dawne stanowisko asystenta Pracowni Zoologicznej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. 1.X.1919 r. został mianowany starszym asystentem przy katedrze Anatomji Porównawczej Uniwersytetu Warszawskiego. W marcu 1922 r. objął kierownictwo Zakładu Anatomji Opisowej zwierząt domowych na Wydziale Weterynaryjnym Uniwersytetu Warszawskiego, z początku w charakterze zastępcy profesora, a po habilitowaniu się na Wydziale Filozoficznym Uniw. Warsz. od października 1925 r. w charakterze profesora nadzwyczajnego. W maju 1929 roku opuścił katedrę, obejmując sta-

nowisko dyrektora Państwowego Muzeum Zoologicznego. Przez zimę 1930—31 zbierał materiały zoologiczne w Egipcie, w następnym zaś roku odbył podróż na statku szkolnym „Dar Pomorza” do Brazylii i na Wyspy Antylskie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Notes sur les Limnées de la faune profonde du lac Léman. Zool. Anzeig. XL, 1912; 2) Traszka góraska w gub. radomskiej. Wszechświat, XXXII, 1913; 3) A propos des Limnées de la faune profonde du lac Léman. Zool. Anzeig. XLIII, 1913; 4) Contribution à l'étude des Limnées du lac Léman. Revue suisse de zool. XXII, 1914; 5) Note sur l'appareil génital de *Limnaea auricularia* L. et *Limnaea ovata* Drap. Zool. Anzeig. XLIV, 1914; 6) Przyczynek do znajomości anatomji narządów płciowych u błotniarek podrodzaju *Gulnaria* Leach. Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1914, z. 1; 7) Muszle błotniarki pospolitej (*Limnaea ovata* Drap.). Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1915, z. 6; 8) O pewnej anomalji w budowie woreczka nasiennego u *Limnaea palustris* Müll. Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1913, z. 3—4; 9) Zniekształcenia czułków u *Limnaea palustris* Müll. Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1914, z. 3; 10) O budowie pochewek prącia u błotniarek (*Limnaea* Lam.). Prace T. N. W., Wydz. III, 1915, Nr. 9 (wspólnie z A. Żebrowską); 11) Wypląwki: *Planaria alpina* Dana i *Planaria gonocephala* Dugès w Ojcowie. Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1914, z. 8; 12) Przyczynki do poznania fauny herpetologicznej Polski. Sprawozd. T. N. W., Wydz. III, 1915, z. 3; 13) *Hyla arborea* L. w Kawkazskom kraje. Izwiestja Kawk. Muz., XI, 1918; 14) Contribution à l'étude de la famille des Lymnaeidae. V. Sur l'origine des Limnées du Léman. Archiwum Nauk Biolog. T. N. W., t. I z. 4, 1922; 15) Kilka nowych stanowisk wypląwków krynicznych. Kosmos, XLVI, 1921; 16) Przyczynki do poznania rodziny Lymnaeidae. VI. Aparat płciowy *Galba truncatula* (Müll.). Archiwum Nauk Biol. T. N. W., t. I, z. 5, 1923; 17) Z badań nad otulką (*Amphipeplea* Nilss.). Rozprawy Uniw. Warsz. Nr. 1, 1925; 18) *Chionea lutescens* Lundstr. w Tatrach polskich. Polsk. Pismo Entomoi., IV, 1925; 19) Contribution to the Study of the Family Lymnaeidae. II. Some new data to the knowledge of the Altai Lymnaeae. III. *Limnaea stagnalis* and *Radix auricularia* from the Province of the Don Cossacks. Prace Zool. Państw. Muz. Przyr., IV, 1925; 20) Contribution to the study of the Family Lymnaeidae. VII. The Structure of the Prostate of the Lymnaeidae. Prace Państw. Muz. Przyrodn., V, 1926; 21) Contribution to the Study of the Family Lymnaeidae. VIII. The Genus *Pseudosuccinea* from the South Brazil. Prace Państw. Muz. Przyrodn., VI, 1927; 22) *Tachea argonautarum* nomen novum (= *atrolabiata* auctorum — non Krynicki). Bull. du Musée du Caucase, XII, 1919; 23) The distribution of Lymnaeids in Europe and in North America, with relation to Wegener's theory. Prace Państw. Muz. Zool., VII, 1928; 24) Contribution to the Study of the Family Lymnaeidae. I. On the Systematic Position and the Geographical Distribution of the Genus *Myxas* J. Sowerby. Annal. Musei Zool. Polon., VIII, 1929; 25) Third note on Pla-

naria alpina and Planaria gonocephala in the vicinity of Ojców. *Fragm. Faunist. Musei Zool. Polon.*, I, 1930; 26) Note sur l'Helix pomatia L. dans les Tatry et l'Helicella obvia Hartm. dans la vallée d'Orawa. *Fragm. Faunist. Musei Zool. Polon.*, I, 1930; 27) O proischożdenii Molge vulgaris lantzi Wolt. *Bull. du Musée de Géorgie*, VI. 1930; 28) Nowe stanowisko Polycelis cornuta (Johnst). *Fragm. Faunist. Musei Zoolog. Polon.*, I. 1932.

Niektóre artykuły: 1) Nowa teoria torsji i asymetrii mięczaków brzuchonogich. *Wszechświat*, 1912; 2) Kilka uwag z powodu doświadczeń pp. Wrzoska i Macieszy nad dziedzicznością epilepsji u świnek morskich. *Wszechświat*, 1911; 3) Badania doświadczalne nad umiejscowieniem substancji warunkujących dziedziczność. *Wszechświat*, 1911; 4) Fauna głębinowa Lemanu. *Wszechświat*, 1911; 5) Zmysł wzroku u mięczaków płucodysznych. *Wszechświat*, 1912; 6) Nowe przyczynki do kwestji dziedziczenia cech nabytych. *Wszechświat*, 1912; 7) Hypoteza czynników genetycznych. *Wszechświat*, 1912; 8) O pochodzeniu błotniarek głębinowych Lemanu. *Wszechświat*, 1913; 9) Wpływ epoki lodowej na faunę środkowo-europejską. *Wszechświat*, 1913; 10) W jaki sposób u mięczaków została zniesiona chłastoneurja? *Wszechświat*, 1913; 11) Amphibia — Płazy. *Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt...* Zeszyt VII. Warszawa, 1924; 12) Reptilia — Gady. *Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt...* Zeszyt VII. Warszawa, 1924; 13) Myriopoda — Wije. *Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt...* Zeszyt VI. Warszawa, 1926; 14) Jan Tur (w 30-lecie pracy naukowej). *Kosmos*, serja B, LIII. 1928; 16) O potrzebach polskiej zoologii. *Nauka polska*, X, 1928; 17) Źródła synonimów w nomenklaturze zoologicznej. *Wiadom. Weterynar.*, 1929; 18) Benedykt Nałęcz-Dykowski (wspomnienie pośmiertne). *Wszechświat*, 1930; 19) Władysław Poliński. *Archiv f. Molluskenk.*, LXIII, 1931; 20) Instrukcja do spostrzeżeń fenologicznych sieci polskiej. Część zoologiczna. Warszawa, 1932; 21) Wstęp do III stopnia. Zoologja. *Poradnik dla samouków*. Warszawa, 1931; 22) Ochrona Płazów i Gadów. W książce: *Skarby przyrody*. Warszawa, 1932. Poza tem szereg artykułów i recenzji w pismach: „*Wszechświat*”, „*Wiadomości Rybackie*”, „*Kosmos*”, „*Archiwum Hydrobiologii i Rybactwa*”, „*Wiadomości Weterynaryjne*”.

Piotr Sergescu urodził się w r. 1893 w Turnu-Severin (Rumunja). W r. 1912 ukończył szkołę średnią z odznaczeniem magna cum laude. Podczas studjów uniwersyteckich otrzymał kilka nagród za prace z dziedziny matematyki, między innymi w r. 1915 „*Prix Halfon*”, nagrodę przeznaczoną za najlepszy licencjat na Wydziale nauk matematyczno-przyrodniczych Uniwersytetu w Bukareszcie. W latach 1916—19 wykładał matematykę w liceach „*Trajan*” i „*Haret*”, od r. 1919 do 1924 — w liceum „*Trajan*” w Severin. W r. 1921 otrzymał licencjat

nauk matematycznych Uniwersytetu w Paryżu, w r. 1922 — licencjat filozofji (magna cum laude) Uniwersytetu w Bukareszcie, w r. 1923 w tymże Uniwersytecie — doktorat nauk matematycznych. W ciągu 1924 r. prowadził zlecone wykłady w Uniwersytecie i Politechnice w Bukareszcie. Od r. 1925 do 1930 wykładał w Uniwersytecie w Cluj (jako „Maître de Conférences“ i Prof. agrégé”), w r. 1931 został mianowany profesorem zwyczajnym geometrii analitycznej w Uniwersytecie w Cluj. W r. 1929 był prezesem Rumuńskiego T-wa Matematycznego. W tymże roku został laureatem Akademii Rumuńskiej. Był organizatorem i sekretarzem generalnym I-go Kongresu Matematyków Rumuńskich w Cluj. W r. 1931 był honorowym prezesem II-go Kongresu Matematyków Polskich w Wilnie, w r. 1932 — organizatorem i sekretarzem generalnym II-go Kongresu Matematyków Rumuńskich w Turnu-Severin. W r. 1931 został deputowanym do Izby Rumuńskiej. W ciągu swej pracy parlamentarnej był referentem ustawy o organizacji uniwersytetów rumuńskich. W r. 1932 zaproszony został na wykłady przez Wydział matematyczno-przyrodniczy Uniwersytetu w Clermont-Ferrand oraz przez Institut des Hautes Etudes de Belgique w Brukseli. W r. 1933 wykładał w tymże Instytucie a także w Uniwersytecie w Poitiers. Wygłosił również wykład w Sorbonie (w Institut pour l'histoire des Sciences). Od r. 1928 jest wydawcą i sekretarzem redakcji czasopisma „Matematica“. W r. 1933 brał udział w uroczystościach 500-lecia Uniwersytetu w Poitiers w charakterze delegata uniwersytetu w Cluj. — Jest członkiem Association française pour l'avancement des Sciences, Société mathématique de Belgique, Société mathématique de France, Société astronomique de France, Circolo matematico di Palermo, Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Akademii Masaryka w Pradze, oraz szeregu Towarzystw rumuńskich: T-wa politechnicznego, T-wa filozoficznego, Association des historiens roumains, Société des Sciences de Roumanie (b. wiceprezes), Société mathématique de Roumanie (b. prezes), Société des Sciences de Cluj, Soc. des Sciences de Timisoara, Les Amis de la pensée française, Les Amis de la Pologne (Bucarest); członkiem korespondentem Sekcji naukowej T-wa „Astra“ oraz członkiem wolnych wszechnic (Bukareszt, Campina, Craiova,

Ploesti i Turnu-Severin). Posiada krzyż komandorski orderu „Polonia Restituta“, krzyż kawalerski Legji Honorowej i krzyż kawalerski orderu „Steana Romaniei“ oraz medal „Barbatie si Credinta“.

Ogłosił drukiem następujące prace:

A) *Prace Matematyczne*: 1) Contribution à l'étude de la division des polynomes. W jęz. rumuńskim, *Gazeta Matematica*, Bucarest, 1914; 2) Sur la résolution des équations du second degré. W jęz. rum. *Buletinul seminarului pedagogic universitar*, Bucarest, 1916; 3) Sur la décomposition de l'idéal 2 en facteurs primaires. *Bulletin mathématique de la Soc. Roumaine des Sciences*, 1916; 4) Quelques applications géométriques de l'analyse. W jęz. rum. *Gazeta Matematica*, XXIV, 1919; 5) Sur les sections circulaires de l'ellipsoïde. W jęz. rum. *Gaz. Matem.* XXVI, 1920; 6) Les cours de mathématiques à Paris en 1919—20. W jęz. rum. *Gaz. Matem.* XXVI, 1921; 7) Quelques problèmes de maximum et minimum. *Rivista di matematicas y físicas elementales*, III, Buenos Aires, 1921; 8) Une classe d'équations algébriques. W jęz. rum. *Revista matematica din Timisoara*, II, 1921; 9) La méthode des approximations successives en géométrie. W jęz. rum. *Gaz. Matem.* XXVIII, 1921; 10) Sur les points centraux. *Bulletin de la Soc. des Sciences de Cluj*, II, 1922; 11) Exposé élémentaire des principes de la théorie et la relativité. *Rivista di matematicas y físicas elementales*, Buenos Aires, 1922; 12) Sur un théorème d'Hermite. *Mathesis*, 1922; 13) Notes sur les fonctions algébriques et les fonctions entières. W jęz. rum. *Buletinul Asociatiei de Matematici pure si aplicata*, II, 1922; 14) Sur les équations algébriques ayant toutes les racines réelles. W jęz. rum. *Foia Matematica*, III, Chisineu, 1922 (wyd. w 1925 r.); 15) Sur les noyaux symétrisables. *Comptes Rendus de l'Académie des Sciences de Paris*, 1923; 16) Cours de mathématiques à Paris en 1921—22. W jęz. rum. *Buletinul Asociatiei de Matematici pure si aplicata*, II, 1923; 17) Cours de mathématiques à Paris en 1922—23. W jęz. rum. *Gaz. Matematica* XXIX, 1923; 18) Extension des théorèmes de M. Weyl aux noyaux de Marty. *C. R. de l'Acad. des Sciences*, Paris, 1923; 19) Sur la distribution des valeurs caractéristiques des noyaux de Marty. *C. R. de l'Acad. des Sciences*, Paris, 1923; 19) Sur la distribution des valeurs caractéristiques des noyaux symétrisables. *C. R. de l'Acad. des Sciences*, Paris, 1924; 20) Sur quelques inégalités de M.M. Lindeloff et Landau relatives aux fonctions monogènes. *C. R. de l'Acad. des Sciences*, Paris, 1924; 21) Sur les noyaux symétriques. *Bull. Soc. Sc. Cluj*, III, 1924; 22) Les noyaux symétriques gauches. *Bull. Soc. Sc. Cluj*, III, 1924; 23) Cours de mathématiques à Paris en 1923—24. W jęz. rum. *Gaz. Matem.* XXX, 1924; 24) Sur les noyaux symétrisables. *Bulletin de la Société Mathématique de Roumanie*, 1924; 25) Un problème sur la composition des noyaux. *Bulletin de la Soc. des Sciences de Cluj*, III, 1925; 26) Sur le module maximum des racines de l'équation trinome. *C. R. de l'Acad. des Sc. Paris*, 23.XI.1925; 27) Sur un théorème de Laguerre. W jęz. rum. *Bull. de la Soc. Mathémat. de*

- Roumanie, 1925; 28) Quelques remarques sur les courbes unicursales. Congrès de Liège (1924) de l'Association française pour l'avancement des sciences, 1925; 29) Sur la résolution en entiers de l'équation $Ax^2 + B = y^2$. Annales scientifiques de l'Univ. de Jassy; 30) Sur l'équation $ax^2 + b = y^2$. Congrès des Sociétés savantes, Paris, 1925; 31) Sur le mouvement d'une particule électrisée. Bull. Soc. des Sciences de Cluj, III, 1926; 32) Sur les polygones d'aire maximum inscrits dans l'ellipse. Bull. Soc. des Sciences de Cluj, III, 1926; 33) Sur quelques sommations. W jęz. rum. Revista Matemat. din Timisoara, VII, 1926; 34) Une formule de récurrence pour le calcul de certaines intégrales. Mathesis, XLI, 1927; 35) Sur l'enseignement de la théorie des déterminants. Congrès de Lyon de l'Assoc. Franç. p. l'avanc. des sc. 1927; 36) Sur la signification du Laplacien. W jęz. rum. Gaz. Matem. XXXIII, 1928; 37) Le premier congrès des mathématiciens roumains. Gaz. Matemat. XXXIV, 1928; 38) Une application d'un théorème élémentaire de géométrie. W jęz. rum. Rev. Matemat. din Timisoara, IX, 1929; 39) Sur les modules des zéros de l'équation du troisième degré. Annales de la Soc. polon. de Mathémat. Congrès de Lwów, 1929; 40) Remarques sur les zéros de l'équation cubique. Bull. scient. de l'Ecole Polytech. de Timisoara, II, 1929; 41) Sur l'équation du troisième degré. W jęz. rum. Gaz. Matem. XXXIV, 1929; 42) Sur les modules des racines des éq. algébriques. Mathematica, II, 1929; 43) Remarques sur le théor. de Rouché. Bull. de math. et phys. de l'Ecole Polytechn. de Bucarest, I, 1929; 44) Sur les zéros des polynomes. C. R. I Congrès des Mathémat. Slaves, Warszawa (1929) 1930; 45) Sur le module des zéros des dérivées des fonctions bornées. Congrès d'Alger de l'Assoc. franç. p. l'av. d. sc. 1930; 46) Le premier Congrès des Mathématiciens roumains. Enseignement mathémat. XXIX, 1930; 47) Nécrologie de Tr. Lalescu; jubilé scientifique de M. D. Emmanuel; congrès des mathémat. roumains. Bull. Soc. Mathém. de Roumanie, XXXII, 1930; 48) Redagował t. I wydawnictwa Publications du Séminaire Mathémat. de l'Univ. de Cluj zawierający pracę P. Montel'a „Leçons sur les fonctions entières ou méromorphes“, Paris, Gauthier-Villars, 1931; 49) Equations aux racines de modules subunitaires. W jęz. rum. Gaz. Matem. XXXVII, 1931; 50) Quelques propriétés des polynomes. Sprawozd. z posiedz. T. N. W. W ydz. III, 1931; 51) Quelques points de la théorie des éq. algébriques. Congrès internat. des mathématiciens, Zürich, 1932; 52) Sur une classe particulière d'éq. algébriques. Congrès de Chambéry de l'Assoc. franç. p. l'avanc. des sc. 1932. B) *Książki*: 53) Les Sciences Mathématiques en France au XX-e siècle. Paris, Edit. Denoel et Stelle, 1933; 54) Gandirea matematica (La pensée mathématique). Praca nagrodzona przez Akademię Rumuńską. Cluj, 1928; 55) Curs de Algebra Superioara. Bucarest 1925; 56) Curs de Geometria analitica. Bucarest 1925; 57) Monografie asupra ecuatiilor algebrice en trate radoncinile reale. (Sur les équations algébriques ayant toutes les racines réelles). Praca nagrodzona przez Univ. w Bukareszcie (Grand prix Hillel). Bucarest 1925; 58) Curs de mecanica elementara. Cluj, 1926; 59) Curs de geometrie diferentiale. Cluj, 1929; 60) Clujul cultural. Cluj,

1929; 61) Scrisori din Varsovia (z przedmową M. Jorgii). Craiova, 1924; 62) Organizarea vietei universitare. Severin, 1916. C) *Prace z dziedziny historji i filozofji nauk matematycznych (w języku rumuńskim z wyjątkiem zaznaczonych)*: 63) Les principes de l'analyse mathém. d'après P. Boutroux. Renasterea Romana III, 1921; 64) La vie et l'oeuvre de P. Boutroux. Romania viitoare II. 1922; 65) Lest machines à calculer. Revista stiintifica Adamache, Jassy, 1922; 66) Les derniers livres d'histoire des sciences de P. Duhem. Ramuri, 1923; 67) Le retour au moyen âge dans la philosophie scientifique contemporaine, P. Duhem. Ramuri, Craiova, 1926; 68) Leonard de Vinci comme homme de sciences. Roma, Bucarest; 69) L'enseignement en Russie communiste. Revista generala a Tuvatamântului, Bucarest; 70) Sur l'infini mathématique. Revista stiintifica Adamache, 1926; 71) Une systématisation de l'enseignement des mathématiques dans les lycées. Revista generala a Tuvatamântului, XV, 1927; 72) De Newton à Laplace. Natura XVI, 1927; 73) Dix ans de travail math. à l'Université de Cluj. Societatea de mâne, 1927; 74) L'oeuvre scientifique d'E. Picard. Revista stiintifica V, Adamache, Jassy, 1928; 75) L'évolution des principes de la mécanique de Newton à Laplace. Annales de la Soc. Pol. de Mathém. Congrès de Lwów. W jęz. franc. 1929; 76) L'évolution de la conception sur l'univers. Propilee Literare, V, 1930; 77) Une histoire de la Chimie. Revista istorica XVI, Bucarest, 1931; 78) Lettres inédites d'Alexandri et Obedenaru. Mélanges Torga, 1931; 79) Le christianisme et la Science. Cultul patriei, I—II, Bucarest, 1932; 80) L'esprit nouveau dans la loi des Universités en Roumanie, 1932; 81) V. Conta. Gazeta matematica, XXVIII, 1932; 82) Histoire du calcul. Cuget clar, Valenii de munte, 1932; 83) Esquisse d'une histoire des sciences mathématiques. Valenii de munte, 1932; 84) Histoire des Sciences mathématiques et physiques en Roumanie. Bull. du Comité Intern. des Sciences Historiques, 1933; 85) „Petite histoire” du Calcul arithmétique. Sphinx, III, Bruxelles, 1933; 86) Sur le développement des mathématiques en antiquité et au moyen âge. Sphinx, III, 1933; 87) A propos de la quadrature du cercle. Sphinx, III, 1933; 88) Sur les relations mathématiques franco-roumaines. La Gram Goule, juin 1933, Poitiers; 89) Les traits essentiels des mathématiques françaises aux XIX-e et XX-e siècle. (w druku); (prace Nr. 84—89 wyd. w jęz. franc.); 90) L'histoire des mathématiques en Roumanie, Valenii de Munte (w druku). Oprócz wymienionych dzieł napisał szereg kronik naukowych (w Ramuri, Propilee literare, Societatea de mâne i t. d.) na temat nauki i religji, stanu obecnego nauk matematycznych w Rumunji, etc. Umieszczał również w „Neamul Române” listy z Paryża, traktujące o życiu naukowym, muzyce, teatrze, wystawach i książkach. W wydawnictwach: Natura, Soc. d. mâne, Sa-tul si Scoala drukował sprawozdania z podróży — wreszcie umieścił w „Neamul Române” około 30-tu artykułów z dziedziny aktualnej polityki rumuńskiej. Nadto wygłosił w różnych miejscowościach Rumunji i zagranicą około 200-tu odczytów na tematy naukowe.

Wincenty Siemaszko urodził się w Wilnie w roku 1887. Ośmioklasowe gimnazjum humanistyczne (z językami greckim i łacińskim) ukończył w mieście rodzinnem. Studjował na wydziale fizyko-matematycznym uniwersytetu petersburskiego, uzyskując dyplom z ukończenia sekcji biologicznej. Specjalne studja z zakresu mikologii i fitopatologii rozpoczął jeszcze jako student uniwersytetu, pod kierunkiem prof. Józefa Trzebińskiego, ówczesnego kierownika działu mikologii i botaniki stosowanej na Stacji doświadczalnej wszechrosyjskiego związku cukrowników w Śmile, ziemi kijowskiej. Dalsze studja w tym zakresie odbywał w Petersburgu pod kierunkiem prof. Artura Jaczewskiego, dyrektora Instytutu mikologiczno-fitopatologicznego przy ministerstwie rolnictwa. W r. 1913 obejmuje stanowisko kierownika pracowni mikologiczno-fitopatologicznej w Ogrodzie botanicznym oraz Stacji doświadczalnej rolniczo-sadowniczej w Suchumie na Kaukazie, organizując pierwszą w tej dziedzinie placówkę naukową na kaukaskim wybrzeżu morza Czarnego. Przeprowadza tutaj szereg studjów mikologicznych w terenach jeszcze zupełnie nie badanych. W r. 1921 opuścił Suchum i po przeszło dwumiesięcznej podróży przez Rosję sowiecką wrócił do kraju, przywożąc swe kaukaskie zbiory mikologiczne. W końcu 1921 r. zostaje zastępcą profesora fitopatologii w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i przystępuje do organizowania Zakładu Fitopatologii w tejże uczelni. W r. 1924 promuje się na doktora filozofji na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Wkrótce potem habilituje się z dziedziny fitopatologii ze szczególnem uwzględnieniem mikologii na wydziale rolniczym tegoż uniwersytetu. W listopadzie 1924 r. zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym fitopatologii na wydziale ogrodniczym S. G. G. W. Od r. 1925 jest współpracownikiem Komisji fizjograficznej Polskiej Akademji Umiejętności w Krakowie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Matierjały k mikologiczeskoj florie Rossii. Spisok gribow, sobrannyh Ł. Garbowskiim w okrestnostiach Smieły Kijewskoj gub., lietom i osienju 1912 g. Liste des champignons trouvés par Mr. Garbowski à Smiela dans le gouvernement de Kieff. Trudy Biuro po prikladnoj botanikie, tom 6. Petersburg, 1913; 2) Zapiski grzyboznawcze z gubernji wileńskiej — Sprawo-

zdania z posiedzeń Tow. Nauk. Warsz. Wydz. Nauk mat.-przyr., rok 7, zeszyt 3, Warszawa, 1914; 3) Materjały k mikologiczeskoj florie Suchumskiego okruga. Materjały po mikologii i fitopatologii Rossii, tom I. Petersburg, 1915; 4) O bakterjalnych boliezniah rastienij, w czastnosti, o zobowatosti korniej piersikow, wyzywajemoj *Bacterium tumefaciens* Smith et Townsend (O bakterjach roślin i w szczególności o guzowatości korzeni brzoskwiń, powodowanej przez *Bacterium tumefaciens*. Czernomorskoje sielskoje choziajstwo, rocznik 1916, Suchum, 1916; 5) Otczet mikologiczeskago kabinieta Suchumskoj Sadowoj i Sielskochoziajstwiennoj Opytnoj Stancii za 1916 g. Swiedienija o boliezniah kulturnych rastienij w 1916 g. (Wiadomości o chorobach roślin uprawnych w Suchumie w r. 1916). Wydawnictwo Stacji Doświadczalnej w Suchumie. Suchum, 1917; 6) Bolieźni inżyra, *Ficus carica* Linn. (Choroby fig, *Ficus carica* L.). Russkije Subtropiki, rocznik 1917. Batum, 1917; 7) *Botrytis cinerea* Pers. w Suchumie, *Monilia foliicola* Woron, na listjach *Corylus avellana* (*Botrytis cinerea* w Suchumie, *Monilia foliicola* na liściach *Corylus avellana*). Materjały po mikologii i fitopatologii Rossii, rocznik 3, Petersburg, 1917; 8) *Fungi caucasici novi vel minus cogniti* II, *Diagnoses specierum novarum ex Abchazia Adzaziaque provenientium*. Bulletin du Musée du Caucase, tom 12. Tyflis, 1918; 9) Bolieźni citrusow w Abchazii i Batumskoj obłasti. (Choroby drzewek pomarańczowych w Abchazji i w obwodzie Batumskim). Wydawnictwo Stacji Doświadczalnej w Suchumie. Suchum, 1920; 10) Oczerk bolieźniej rastienij w Abchazii. (Przegląd chorób roślin w Abchazji). Trudy tretjiego wsierossijskogo entomo-fitopatologiczeskogo sjezda w Pietrogradie, 18—25 diekabria 1921 goda. Pietrograd, 1922; 11) O nowym śluzowcu z Kaukazu *Lycogala Rostafinskii nov. sp.* Kosmos, rocznik 47. Lwów, 1922; 12) *Fungi caucasici novi vel minus cogniti* II, *Diagnoses specierum novarum ex Abchazia Adzaziaque provenientium*. Acta Societatis Botanicorum Poloniae, tom 1. Warszawa, 1923; 13) Spis śluzowców z okolic Suchumu na Kaukazie. Ibidem, tom 1, Nr. 2. Warszawa, 1923; 14) Badania mykologiczne w górach Kaukazu. Archiwum Nauk Biologicznych Tow. Nauk. Warsz., tom 1, zeszyt 14. Lwów-Warszawa, 1923; 15) *Fungi bialowiezenses exsiccati*. Centuria prima. (Grzyby Puszczy Białowieskiej). W załączeniu artykuł: Szkic historyczny badań mykologicznych na terenie Puszczy Białowieskiej. Wydawnictwo Muzeum Przyrodniczego w Białowieży, 1923; 16) Otocznie rosy mącznej na liściach dębu w Polsce. Odbitka z „Lasu Polskiego“, rocznik 1923. Warszawa, 1924; 17) Notatki grzyboznawczo-geograficzne. Acta Soc. Botanicorum Poloniae, tom 2. Warszawa, 1924; 18) Pleśń liściowa *Monilia foliicola* Woronichin, w świetle spostrzeżeń i badań biologicznych. Ibidem, tom 2, zeszyt 2. Warszawa, 1924; 19) Grzyby polskie nowe oraz rzadziej spotykane (*Fungi polonici novi et rariores*). Ibidem, tom 2, zeszyt 4. Warszawa, 1925; 20) Notatki fitopatologiczne I. Choroby i szkodniki roślin, tom 1, zeszyt 1. Warszawa, 1925. — Notatki fitopatologiczne II. Ibidem, tom 1, zeszyt 2. Warszawa, 1925. — Notatki fitopatologiczne III. Ibidem, tom 1, zeszyt 4. Warszawa, 1926; 21) *Fungi bialowiezenses exsiccati*. Centuria secunda. (Grzyby Puszczy Białowieskiej. II)

Wydawnictwo Muzeum Przyrodniczego w Białowieży, 1925; 22) Mączniak rzekomy chmielu (*Pseudoperonospora humuli* Wilson) w Polsce. Gazeta Rolnicza, Warszawa, 1927; 23) (wspólnie z dr. L. Kaznowskim). Choroby roślin uprawnych. I. Choroby roślin rolniczych. Biblioteka Puławska, Nr. 7. Puławy, 1927. II. Choroby drzew i krzewów owocowych. Biblioteka Puławska, Nr. 7. Puławy, 1929; 24) (wspólnie z Janiną Siemaszkową). Owadorosty polskie i palearktyczne. (Laboulbeniales polonici et palearctici). Polskie Pismo Entomologiczne, tom 6. Łwów, 1927; 25) Phytopathologische Beobachtungen in Polen. Zentralblatt für Bakteriologie. II Abt. tom 78. Jena, 1929; 26) Szara pleśń cebuli. *Botrytis allii* Munn. Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, tom 21. Poznań, 1929; 27) Guzowatość korzeni drzew owocowych. *Bacterium tumefaciens* Sm. et Towns. Choroby roślin, tom 1. Warszawa, 1929; 28) Phytopathologische Beobachtungen in Polen. II. Zentralblatt f. Bakteriologie, Abt. II, tom 84. Jena, 1931; 29) (wspólnie z Janiną Siemaszkową). Owadorosty polskie i palearktyczne, II. (Laboulbeniales pol. et palaeract., II). Polskie Pismo Entomologiczne, tom 10. Łwów, 1931; 30) Uredineae novae. Annales Mycologici, tom 31. Berlin (w druku).

Witold Stefański urodził się dn. 25 lipca 1891 r. w Kielcach; początkowo uczęszczał do gimnazjum rządowego rosyjskiego w Pińczowie, po wybuchu zaś bojkotu szkół rosyjskich w r. 1905, przeniósł się do szkoły handlowej w Kielcach z językiem wykładowym polskim. Po ukończeniu szkoły w r. 1909 wyjechał do Genewy, gdzie wstąpił na wydział przyrodniczy. Wydział ten ukończył z tytułem „docteur ès Sciences naturelles” w r. 1914. Od 15.X.1913 do 15.X.1917 r. zajmował stanowisko asystenta w Genewie przy katedrze zoologii. W r. 1916 otrzymał tytuł docenta i w tym charakterze prowadził na Uniwersytecie genewskim wykłady przez dwa semestry. W r. 1917 powrócił do Warszawy, gdzie został mianowany asystentem przy katedrze zoologii na Uniwersytecie Warszawskim. Na tem stanowisku pozostawał przez trzy lata. W r. 1920 habilitował się z zakresu zoologii. W r. 1918 otrzymał pierwsze wykłady zleczone na S. G. G. W., a poczynając od 1919 do 1925 r. włącznie prowadził szereg wykładów zleconych na wydziałach farmaceutycznym, weterynaryjnym i lekarskim. W r. 1925 został mianowany nadzw. profesorem Zoologii i Parazytologii na Wydziale Weterynaryjnym U. W.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Deux espèces nouvelles de *Bunonema*, Nématode à segment céphalique. Zool. Anz. Bd. XLIII, 1914; 2) Recherches sur la faune des Néma-

- todes libres du bassin du Léman. Thèse. Genève, 1914; 3) Nouvelles espèces de Nématodes provenant de Pologne. Zool. Anz. Bd. XLV, 1915; 4) Przyczynek do znajomości polskiej fauny Nicieni (Nematodes) w wolnym stanie żyjących. Sprawozdania z posiedzeń T. N. W. Wydz. III. Rok VII, 1915; 5) Freilebende Nematoden aus Polen, II Teil. Bull. Acad. Sc. Cracovie, série B, 1916; 6) Die freilebenden Nematoden des Inn, ihre Verbreitung und Systematik. Zool. Anz. Bd. XLVI, 1916; 7) Die freilebenden Nematoden des Inn. S. A. a. d. Fenol. Zeitschr. Bd. 59, 1917; 8) Sur les races de *Trilobus gracilis* Bast. Revue suisse de Zoologie, vol. 25, 1917; 9) Contribution à l'étude de l'excrétion chez les Nématodes libres (Note prélim.). Biolog. Zentralbl. Bd. 37, 1917; 10) Excrétion chez les Nématodes libres. Arch. Nauk Biolog. T. N. W., vol. I, z. 6, 1922; 11) Przyczynek do fauny wolnożyjących Nicieni jezior Kujawskich. Kosmos. T. 48, 1923; 12) Nicienie żyjące w mchu okolic Zakopanego. Rozprawy Wydz. mat.-przyrodn. Polsk. Akad. Um. T. LXIII, 1923; 13) Etude sur les Nématodes muscicoles des environs de Zakopane. Bull. Acad. Polon. Série B, 1924; 14) Nouvelle contribution à la connaissance de la faune des Nématodes libres des environs de Zakopane. Bull. Acad. Polon., sér. B (1924), 1924; 15) Sur les Nématodes libres des eaux saumâtres de Ciechocinek. Sprawozdanie Stacji Hydrobiol. Węgry. T. I, 1925; 16) Robaki pasorzytnicze. Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt należących do fauny polskiej. Redagował doc. dr. W. Poliński, 1926; 17) Nematodes. Nicienie. Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt, należących do fauny polskiej. Redagował doc. dr. W. Poliński, 1926; 18) Sur les Nématodes libres des torrents de Sinaïa. Note prélim. Intern. Rev. Hydrob. u. Hydrogr. Bd. XV, 1926; 19) Les Nématodes libres des torrents de Sinaïa avec les considérations sur les Nématodes des torrents en général. Publ. Soc. Natur. Romania, 1927; 20) Quelques précisions sur les caractères spécifiques du Strongle géant du chien. Ann. Parasit. T. VI, 1928; 21) Sur l'identité des espèces *Rhabditis longistoma* Stefanski 1922 et *Cylindrogaster coprophaga* Goodey, 1927. Journ. of Helminth. Vol. VI, 1928; 22) Synonimika robaków pasorzytnicznych. Wiad. Weter., 1929; 23) O kilku gatunkach Nicieni z podr. *Trichoneminae*. Wiad. Weter., 1930; 24) Kilka uwag o *Molineus torulosus* (Molin, 1861). Wiad. Weter., 1930.

Ks. Paweł Styger urodził się w Schwyz (Szwajcaria) dnia 27 września r. 1887 z ojca Marcina, Kanclerza Kantonu i matki Wereny Hoefliger. Nauki początkowe pobierał w Schwyz, uczęszczając do szkół elementarnych w ciągu siedmiu lat. W r. 1901 wstąpił tamże do gimnazjum humanistycznego, które ukończył w r. 1908. Niezwłocznie potem udał się do Rzymu na wyższe studia filozofji i teologii w Papieskim Uniwersytecie Gregorjańskim, gdzie przebył do r. 1914. Po ukończeniu Uniwersytetu pozostał w Rzymie, poświęcając się studjom Archeologii chrze-

ścijańskiej, a w szczególności badaniom Katakumb. W r. 1921 powołano go na profesora Archeologii chrześcijańskiej i Sztuki kościelnej do Warszawy, gdzie wykłada powyższe przedmioty.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Die Malereien in der Basilika des hl. Sabas auf dem kl. Aventin in Rom. Röm. Quart. Schrift. 1912, 50 str.;
- 2) Neue Untersuchungen über altchristliche Petrusdarstellungen. Tamże, 1913, 60 str.;
- 3) La decorazione a fresco del XII secolo della chiesa di S. Giovanni „ante portam latinam“. Studi Romani, 1914, 70 str.;
- 4) Scavi a San Sebastiano. Scoperta di una memoria degli Apostoli Pietro e Paolo e del Corpo di San Fabiano Papa e Martire. Röm. Quart. Schrift, 1915, 40 str.;
- 5) Gli Apostoli Pietro e Paolo ad Catacumbas sulla Via Appia. Tamże, 1915, 60 str.;
- 6) Die neuere Erforschung der altchristlichen Basiliken Roms und deren Wiederherstellung. Tamże, 1915, 28 str.;
- 7) Il Monumento Apostolico della Via Appia secondo gli ultimi Scavi della Basilica di San Sebastiano. Atti della Pontificia Accademia Romana di Archeologia, 1917, 112 str.;
- 8) Die erste Ruhestätte der Apostelfürsten Petrus und Paulus an der Via Appia in Rom. Zeitschrift für kathol. Theol., Innsbruck, 1921, 24 str.;
- 9) Das Apostelmonument in Sankt Sebastian an der Via Appia. Rom, 1924, 20 str.;
- 10) Stan obecny i przyszłe zadania archeologii chrześcijańskiej. Kwartalnik Teologiczny Wileński, 1924, 20 str.;
- 11) L'origine delle Cripte di Lucina sull' Appia. Rendiconti della Pontificia Accademia Romana di Archeologia, 1925, 18 str.;
- 12) L'origine del cimitero di San Callisto sull' Appia. Rendiconti della Pont. Accadem. Romana di Archeologia, 1926, 60 str.;
- 13) L'origine del Cimitero di Domitilla. Rendiconti della Pont. Accademia Romana di Archeologia, 1927, 55 str.;
- 14) Die altchristliche Grabeskunst. Ein Versuch der einheitlichen Auslegung. Monachjum, 1927, 123 str.;
- 15) Rotunda Świętych Feliksa i Adaukta na Wawelu. Mauzoleum z pierwszych czasów chrześcijaństwa w Polsce. Warszawa, 1929;
- 16) Die altchristliche Kunst. Grundlegende Erörterungen über die Methode der Datierung und Auslegung. Zeitschrift für kathol. Theologie, Innsbruck, 1929, 10 str.;
- 17) Die byzantinische Frage. Forschungen über den Ursprung der monumentalen Kirchenkunst. Monatshefte des Schweizerischen Studentenvereins, 7, 1929, 11 str.;
- 18) Die Kremation im Altertum. „Ripa“, Berlin, 1930, 12 str.;
- 19) Die Methode der Katakombenforschung. Monatshefte des Schweizerischen Studentenvereins, 1/2, 1930, 14 str.;
- 20) L'origine del Cimitero di Priscilla sulla Via Salaria. Collectanea Theologica, Lwów, 1931, 74 str.;
- 21) Wizerunki św. Augustyna na podstawie najstarszych portretów i dokumentów. Warszawskie studia teologiczne, 1931, 7 str.;
- 22) Św. Augustyn jako patriota. Warszawskie studia teol., 1931, 7 str.;
- 23) Papstkrypta und Caeciliagruf in der Kallistikatakombe an der Via Appia. Neuarchäologische Lösungsversuche hagiographischer Probleme. Zeitschrift für kathol. Theologie, Innsbruck, 1932, 14 str.;
- 24) Die römischen Katakomben. Archäologische Forschungen über den Ursprung und die Bedeutung der altchristlichen Grabstätten. Berlin 1932, 400 str.

Biskup Antoni Szlagowski urodził się w 1864 r. w Gulczewie ziemi płockiej, ukończył akademię duchowną w Petersburgu w 1891 r. ze stopniem magistra teologii. W roku 1909 Kongregacja studjów w Rzymie przyznała mu stopień doktora teologii, nostryfikowany przez petersburską akademię r. 1910. Od r. 1895 do r. 1918 wykładał w warszawskim seminarjum duchownym św. Jana nauki biblijne i homiletykę. Gdy w r. 1918 powstał wydział teologii katolickiej na uniwersytecie warszawskim był pierwszym dziekanem tego wydziału w ciągu lat dwu i wykładał homiletykę i wymowę. W 1919 r. mianowany został profesorem zwyczajnym tego przedmiotu i zajmował to stanowisko do 1 listopada 1932 r. W tym roku wydział wybrał go na swego profesora honorowego. Od 1927 r. do 1928 r. pełnił obowiązki rektora uniwersytetu warszawskiego. Od roku 1925 jest prezesem Towarzystwa Teologicznego naukowego warszawskiego. Jest członkiem Kasy im. Mianowskiego oraz Ossolineum, opiekunem i członkiem honorowym Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Warszawskiego, oraz członkiem Koła przyjaciół akademika ze złotą odznaką honorową.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Mowy pogrzebowe i przygodne Fabjana Birkowskiego, żywot i krytyczna ocena mówcy. Warszawa, 1901, tomów 2; 2) Leon XIII, żywot i działalność. Warszawa, 1902; 3) Wstęp ogólny historyczno-krytyczny do Pisma Św.: Natchnienie, Przekłady, Hermeneutyka, Warszawa 1907, 1908, tomów 4; 4) Nowy Testament ze wstępami, komentarzami i mapami. Warszawa, 1900 r. Wydanie II przerobione i pomnożone, Warszawa r. 1913. Wydanie III, Kraków r. 1923. Wydanie IV, Kraków r. 1928; 5) Mowy żałobne (17) z przedmową ks. dr. Zygmunta Chełmickiego, Warszawa, 1909; 6) O rzekomej niezgodzie między nauką i wiarą, konferencje apologetyczne, (7). Warszawa, 1900 r.; 7) Konferencje apologetyczne, mówione na rekolekcjach dla mężczyzn z inteligencji. Roczniki, Warszawa 1900, 1902, 1903, 1905, 1909, 1911, 1915, razem konferencyj 32; 8) Konferencje pasyjne: Wady i przymioty woli ludzkiej (Konf. 6). Warszawa r. 1900. Ojciec nasz, siedem przykazań Nowego Zakonu (Konf. 7). Warszawa, 1905. Odrodzenie duchowe (Konf. 6). Warszawa r. 1907; 9) Ciało Pańskie, a ciała zmartwychwstanie, referat teologiczny, wygłoszony na międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Wiedniu. Warszawa, r. 1912; 10) Kongres Eucharystyczny. Mowa na uroczystem otwarciu roku w Seminarjum Metropolitalnem Warszawskim. Warszawa, r. 1912; 11) Mowy akademickie (40). Poznań, r. 1921; 12) Mowy synodalne (3). Warszawa, r. 1923; 13) Mowy

narodowe (60). Warszawa, r. 1927; 14) Koniec świata, Przepowiednia Malachjasza, studjum krytyczne. Warszawa, 1927; 15) Lilla Weneda w świetle Biblii, referat wygłoszony na inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Warszawskim. Warszawa, 1928 r.; 16) Etyka w wychowaniu w świetle poglądów Stanisława Konarskiego, referat wygłoszony na walnym zjeździe T. N. S. W. w Katowicach, Warszawa, 1931; 17) Ojciec zadżumionych w świetle Biblii, odbitka z Księgi pamiątkowej celem uczczenia 350-cioletniej rocznicy założenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Warszawa 1931; 18) Anelli w świetle Biblii. Sprawozdania z posiedzeń T. N. W. 1931. Wydział I. Nadto kilkadziesiąt artykułów z dziedziny Biblijnej i homiletycznej, drukowanych w Encyklopedji Kościelnej ks. Chełmickiego, oraz w innych wydawnictwach.

Wacław Tokarz urodził się dnia 7 czerwca 1873 r. w Częstochowie; tamże ukończył gimnazjum. Doktoryzował się w Krakowie w r. 1902. Był asystentem, następnie docentem, wreszcie profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego do 1920 r. Lata 1920—1927 poświęcił służbie wojskowej; był szefem Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego. Od r. 1928 jest profesorem historii Polski nowożytnej w Uniwersytecie Warszawskim. Jest członkiem czynnym Polskiej Akademji Umiejętności.

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) Ostatnie lata Hugona Kołłąaja, I—II; 2) Galicja w początkach ery Józefińskiej; 3) Warszawa przed wybuchem kwietniowym w r. 1794; 4) Kraków w początkach powstania styczniowego, I—II; 5) Sprzysiężenie Wysokiego i noc listopadowa; 6) Wojna polsko-rosyjska r. 1830 i 1831; 7) Marsz Madalińskiego.

Stanisław Tomkiewicz urodził się w r. 1850 w Krakowie. Kształcił się na uniwersytetach w Krakowie, Berlinie i Lipsku. W r. 1873 został doktorem filozofji. Po kilku latach gospodarowania na wsi w majątku rodzinnym, oddał się pracy literackiej i naukowej w kierunku badań nad historją sztuki w Polsce. W r. 1892 objął urząd konserwatora zabytków sztuki, najprzód w okręgu, obejmującym 7 powiatów ówczesnej Galicji, w części jej południowo-zachodn., a od r. 1895 do 1912 piastował urząd konserwatora w mieście Krakowie i powiecie krakowskim. W latach 1893—1912 był kuratorem fundacji Helc-

łów w Krakowie dla zubożałych i niedołączonych starców. W roku 1894 został członkiem korespondentem Polsk. Akademji Umiej., a w r. 1908 został wybrany członkiem czynnym tejże Akademji.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Książki w tomach. 1) Szpital św. Ducha w Krakowie. Str. 79, 14 tablic rys., 9 rycin, 1892; 2) Inwentaryzacja zabytków sztuki. Powiaty Gorlicki i Grybowski. Str. 219, ilustr. 106, 1900 (jako Teka Konserwatorów Galicji Zachodn., tom I); 3) Inwentaryzacja zabytków sztuki. Powiat Krakowski. Str. 318, ilustr. 247, 1906 (jako Teka Konserwatorów Galic. zach., tom II); 4) Wawel, zamek królów polskich. Zabudowania Wawelu i ich dzieje. Część I. r. 1907; cz. II r. 1908. Razem str. 468 i rycin 100, oraz Atlas, tablic 74 planów, widoków i zdjęć architekton. (jako Teka Konserwatorów Galic. zach., tom IV); 5) Przyczynki do historii kultury Krakowa w I półroczu XVII w. (Archiwum naukowe, wydawn. Tow. dla popularyzowania nauki polskiej, dział I, tom V. Str. 315. Tablic z ilustrac. 31, 1912; 6) Korespondencja literacka Kajetana Koźmiana z Franciszkiem Weżykiem. Str. 276, 1913; 7) Materiały do historii stosunków kulturalnych w XVI w. na dworze królewskim polskim, str. 192. (Wydawn. Komisji do badania hist. sztuki w Polsce. Akademia Umiejętn., tom III), 1915; 8) Domy i mieszkania w Krakowie w I poł. XVII w. St. 95. Tablic z ilustr. 14 (Archiwum Tow. Nauk. we Lwowie, dział I, tom I), 1922; 9) Galerje portretów biskupów krak. w krużgankach klasztoru franciszkanów w Krakowie, 1905 („Biblioteka Krakowska”, nr. 28), str. 239, i 15 tablic z ilustr.; 10) Ulice i place Krakowa w ciągu dziejów. Ich nazwy i zmiany postaci, 1926 („Biblioteka Krak.”, nr. nr. 63—64), str. 250. *Broszury.* 1) Barbara Radziwiłłówna u historyków, w rzeczywistości i w poezji, str. 139, 1875 (odb. z Przeglądu polsk.); 2) Katedra na Wawelu, 1891 (Odbitka z „Czasu”), str. 98, tabl. 1 i 15 rycin; 3) Gmach biblioteki Jagiell. Historia i opis. Str. 64, rycin 64, tabl. z ilustr. 20, 1900; 4) Katedra na Wawelu i jej obecna restauracja. Str. 98 i rycin pewna ilość, 1901 (odb. szeregu artyk. w „Czasie”); 5) Tyniec, opactwo, 1901 (Bibliot. Krak. 26), str. 61, ryc. 22; 7) Raciborowice, 1906 (Biblij. Krak. nr. 33), str. 38, ryc. 7; 8) Wewnętrzne urządzenie Zamku krak., 1907 (Biblioteka Krak. nr. 36), str. 26, ilustr. 12; 9) Malarstwo w Polsce. Str. 81, ilustr. 58, 1907 (odb. z dzieła zbior.: Polska, obrazy i opisy, nakł. Macierzy polsk.); 10) Zamek na Wawelu. Str. 36 i 28 tabl. z rycinami, 1917; 11) Ordynaci Zamojscy i sztuka, 1920 (Książnica Zamojska, tom 12); 12) Style w architekturze kościelnej, w szczególności w Polsce. Z ilustracjami (Biblioteka Orle-go Lotu, Nr. 4), 1923. Wyd. II. Wyd. I było w Encyklopedji Kościelnej, 1903); 13) Pałac biskupi w Krakowie, 1933 (Biblioteka Krak. nr. 78). Str. 28, tabl. 1, rycin 6. *Ważniejsze rozprawy i artykuły.* 1) Nieco o zabytkach krak., ich miłośnikach i ich niszczycielach. (Szereg artykułów w „Czasie”), 1887; 2) Sasonno-Bergamo. Z podróży do Włoch (Bibliot. Warsz.), 1891; 3) Z dziejów obyczajów mieszczaństwa krak. na początku XVII w. (Bibliot.

Warsz.), 1898; 4) Napisy domów krak., str. 54, 1899 (odb. z Teki Konserwatorów Gal. zach., tom I); 5) Kolałtajowski plan Krakowa z r. 1785, 1907 (Rocznik krak. tom. IX), str. 27, 1 tablica ilustr.; 6) Plan Rynku krak. z r. 1787. Str. 22, 1 tablica ilustr., 1907 (Rocznik krak., tom IX); 7) Dwór obronny szlachecki z XVI w. w Korzkwi, 1910 (Sprawozdania Kom. hist. sztuki Akad. Umiej. tom VIII), str. 8, rycin 10; 8) Zabytki sztuki w klasztorze Karmelitanek na Wesołej w Krakowie, 1910, str. 22, rycin 11 (Rocznik krak. tom XII); 9) Krzyżtopór, twierdza magnacka z XVII w. i architekt jej Wawrzeniec Senes, 1914, str. 12, rycin 3 (Sprawozdania Kom. hist. szt. Akademii Umiej. tom V); 10) Na dworze królewskim dwóch ostatnich Jagiellonów (Przegląd Polski, 1914); 11) Sztuka plastyczna. Architektura, rzeźba, malarstwo, 1917 (w dziele zbiorowym „Kultura polska”); 12) Dwie cenne polskie pamiątki w Wiedniu: pacyfikał średniow. w Geistliche Schatzkammer des Kaiserhauses i relikwiarz renesans., 1917 (Prace Kom. hist. szt. tom I), str. 10, ryc. 5; 13) Pałac Wielopolskich w Krakowie i jego dawna dekoracja malarska, 1918 (Rocznik krak. tom XVIII), str. 28, rycin 10 i 1 tabl.; 14) Ołyka, 1922 (Prace Kom. hist. szt. tom III), str. 37, rycin 29; 15) Dwa żeńskie klasztory w Krakowie, niegdyś rezydencje świeckie (Gródek i klasztor św. Józefa), 1925 (Księga pamiątkowa ku czci Oswalda Balzera), str. 14 i tabl. 1; 16) Szerbiec („Czas“, 1928); 17) Modlitewnik królowej Bony w Wilanowie, 1929 (Prace Kom. hist. szt. Akad. Umiej. tom V), str. 15 i rycin 7; 18) Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, 1932 (Prace Kom. hist. sztuki Akad. Umiej. tom V), str. 40, rycin 16.

Władysław Witwicki urodził się 30.IV.1878 w Lubaczowie w powiecie Cieszanowskim w b. Galicji. Szkoły niższe, średnie i uniwersytet ukończył we Lwowie. Tamże zdał egzamin na nauczyciela szkół średnich z nauk przyrodniczych oraz matematyki i fizyki. Tam uzyskał stopień doktora filozofii na podstawie rozprawy p. t. „Analiza psychologiczna ambicji”. Jedno i drugie w roku 1900. Następnie uczył nauk przyrodniczych, propedeutyki filozofii, matematyki i fizyki w gimnazjach państwowych i szkołach prywatnych we Lwowie, a w roku 1904 habilitował się jako docent prywatny filozofii w Uniwersytecie lwowskim i rozpoczął wykłady, zajmując się w nich przeważnie zagadnieniami psychologicznymi. W roku 1901 wyjechał na uzupełnienie studjów do Wiednia i Lipska, gdzie pracował w laboratorium psychologicznym Wilhelma Wundta. W roku 1919 został zamianowany profesorem nadzwyczajnym psychologii w Uniwersytecie Warszawskim a w dwa lata później został

profesorem zwyczajnym psychologii w tymże Uniwersytecie. W tym charakterze pracuje do dziś.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Analiza psychologiczna ambicji. *Przegląd Filoz.* 1900; 2) Teorie woli u Arystotelesa. Lwów 1903; 3) Analiza psychologiczna objawów woli. Lwów, 1904; 4) Józef Kremer. Sto lat myśli polskiej, 1906; 5) O stosunku natury do sztuki. *Słowo Polskie*, 1906; 6) Z psychologii stosunków osobistych. *Przeł. Fil.* 1907; 7) Analiza psychologiczna pragnień jako podstawa etyki. *Muzeum*, 1909; 8) Karol Libelt. *Przeł. Fil.*, 1908; 9) William James jako psycholog. *Przeł. Fil.*, 1911; 10) O przedmiocie i podziale psychologii, 1912; 11) Pierwsza lekcja psychologii. Tomaszów Lubelski, 1920; 12) Z fragmentów Heraklita. *Przeł. Filoz.*, 1922; 13) Nauka a sztuka. *Nauka Polska*, 1923; 14) Jak nie należy uprawiać psychologii dziecka. *Przeł. Filoz.*; 15) Co Polska traci na niedostatecznym uprawianiu nauk filozof. *Nauka Polska*, 1925; 16) Rozmowa z pesymistą, 1926; 17) Psychologia. Podręcznik dla słuchaczy szkół wyższych, t. I, 1926; 18) J. w., t. II, 1927; 19) J. w., t. I wyd. II, 1930; 20) J. w., t. II wyd. II, 1933; 21) Lekcja z Obrony Sokratesa w kl. VIII, 1927; 22) Zarys psychologii dla uczniów szkół średnich, 1928; 23) To samo, wyd. II, 1929, 24) To samo, wyd. III, 1931; 25) O pewnej psychologii sukcesu. Warszawa, 1930; 26) O źródłach poznania życia uczuciowego. Lwów, 1931. *Tłumaczenia Platona*: 1) Uczta (wstęp, komentarz), 1909; 2) Fajdros, 1915; 3) Gorgiasz, 1916; 4) Hipjasz Mniejszy, Hipjasz Większy, Ijon, 1917; 5) Eutyfron, Obrona Sokratesa. Kriton, 1918; 6) Protagoras, 1919; 7) Fedon. *Tłumaczenia z języków współczesnych*: 1) Ellen Key — Miłość i małżeństwo, 1905; 2) William James — Filozofja wszechświata, 1914; 3) Robert de la Sizeranne — Czy fotografia jest sztuką, 1907; 4) Haldan Mackfall — Malarstwo angielskie, 1912. Ogłosił szereg recenzyj w *Przeglądzie Filozof.*, *Ruchu Filozof.*, *Słowie Polskiem*, *Świecie Kobiectym*, *Kwartalniku Psycholog.*, *Psychotechnice* od r. 1904. Nadto opracował następujące modele i tablice naukowe: 1) Zbiór modeli krystalograficznych do celów artystycznych dla Politechniki Lwowskiej; 2) Ruchomy model oka, tamże; 3) Modele perspektywiczne dla Zakładu Psycholog. U. W.; 4) 70 tablic do nauki psychologii w Uniw. Warsz.

Jarosław Marjan Wojciechowski urodził się 30 lipca 1874 r. w Warszawie. W roku 1893 ukończył V gimnazjum filologiczne w Warszawie, w roku 1899 otrzymał dyplom inżyniera w Instytucie Inżynierów Cywilnych w Petersburgu. Od roku 1899 zajmował się praktyką budowlaną, początkowo przy ojcu swym, znanym i zasłużonym architekcie ś. p. Konstantym, następnie samodzielnie, przeważnie w zakresie budownictwa kościelnego. Oddawna poświęcił się badaniu zabyt-

ków sztuki. Dla poznania pomników obcych odbył trzy dłuższe podróże po Europie (w r. 1902, 1907 i 1913). Następnie, dzięki swej praktyce budowlanej na prowincji i jako delegat Warszawskiego Towarzystwa opieki nad zabytkami przeszłości, miał możliwość szczegółowego zaznajomienia się z bardzo wieloma zabytkami ojczystymi; dzięki temu wyspecjalizował się w konserwacji zabytków architektury. Kierował między innymi restauracją kościoła św. Jakóba w Sandomierzu, kamienicy dawnej Baryczków w Rynku Staromiejskim w Warszawie i pałacu w Wilanowie, a także odbudową zniszczonego podczas wielkiej wojny światowej kościoła obronnego z XVI w. w Brochowie. Przez szereg lat brał czynny udział w pracach wspomnianego Towarzystwa opieki nad zabytkami przeszłości w Warszawie oraz w pracach Warszawskiego Koła Architektów, a w latach 1915—18 także w pracach Rady Artystycznej m. st. Warszawy. W tych też latach 1915—18, stojąc na czele pracowni inwentaryzacyjnej wspomnianego Towarzystwa opieki nad zabytkami, kierował wykonaniem zdjęć inwentaryzacyjnych siedzib królewskich i innych ważniejszych gmachów zabytkowych Warszawy z funduszków, przyznanych na ten cel przez Kasę im. Mianowskiego. Od roku 1911 do roku 1923 był architektem djecezji kujawsko-kaliskiej. Z dniem 1 lutego 1918 r. został powołany na stanowisko starszego referenta zabytków i muzeów w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dnia 9 grudnia 1918 r. mianowany naczelnikiem wydziału w Ministerstwie Sztuki i Kultury, później w Min. W. R. i O. P., na którym to stanowisku pozostaje dotychczas. Od roku 1919 prowadzi na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej wykłady zleczone „Konserwacja zabytków”. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Przed rokiem 1918: 1) „Nowa katedra w Budapeszcie”; 2) „O stylu zakopiańskim”; 3) „Kościół w Białyminie jako zabytek XVI wieku”; 4) „Kościół św. Jakóba w Sandomierzu i jego restauracja”; 5) „Rozwój architektoniczny Warszawy i jej zabytki”; 6) „Spuścizna wieków w architektonicznym obrazie Warszawy” i inne — w „Przeglądzie Technicznym”; 7) „Zagadnienia konserwatorskie”; 8) „Przewodnik po wystawie siedzib królewskich” — wydawnictwa Towarzystwa opieki nad zabytkami przeszłości; 9) „O kościele św. Jakóba w Sandomierzu”; 10) „Wieś i Miasteczko” — w „Tygodniku

Ilustrowanym". Prócz tego drobniejsze artykuły w prasie codziennej (Kurier Warszawski): „Budowa pałacu w Łazienkach“, „O Radzie Artystycznej“, „O herbie Polski“ i inne. *Od roku 1918*: 11) „O potrzebie polskich pracowni inwentaryzacyjnych oraz o potrzebie wydawnictw materiałów do inwentaryzacji zabytków sztuki w Polsce“ w „Nauce Polskiej“, t. I, 1918; 12) „Instrukcja dla inwentaryzatorów“ (1919) i 13) „Opieka nad zabytkami i ich konserwacja“ (1920) wydawnictwa Ministerstwa Sztuki i Kultury; 14) „Kościół jako budowla“ (1927); 15) „Pałac Wilanowski i jego restauracja“ (1928) w „Architekturze i Budownictwie“; 16) „Kamienica Książąt Mazowieckich. Część II. Analiza archeologiczna i artystyczna“ — wydawnictwo Towarzystwa Miłośników Historji. Biblioteka historyczna im. T. Korzona, Nr. 20 (1928) i w „Przeglądzie Historycznym“, serji II, tom VII, zeszyt I (1928); 17) „Historja powstania i rozwoju organizacji opieki państwowej nad zabytkami sztuki w Polsce“; 18) „Co zrobiono w Polsce w zakresie odbudowy, restauracji i konserwacji zabytków sztuki w latach 1919—1929“, w „Ochronie Zabytków“ (1930—31, zeszyt I—IV); 19) „La législation des monuments historiques en Pologne“ — w „Museum, organe de l'office international des musées“, v. 19, Nr. III, 1932. *Prace nie wydane*: 1) „Materiały źródłowe do mapy zabytków architektonicznych na zasadzie Długosza Liber Beneficiorum“ dla Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej; 2) „Kościół św. Jakóba w Sandomierzu“, monografia architektoniczna przygotowana do druku.

Tadeusz Jerzy Wojno urodził się w Warszawie 20 marca 1884 r.; ukończył w r. 1902 V-te gimnazjum klasyczne w Warszawie, studia uniwersyteckie odbył w Warszawie (do r. 1905) i Zurychu, kończąc w r. 1911 Uniwersytet Zurycki ze stopniem doktora filozofji i odznaczeniem za rozprawę doktorską. W r. 1911 i 1912 był asystentem Zakładu Mineralogicznego Uniwersytetu w Heidelbergu, od r. 1913 do 1919 — asystentem i p. o. kustosa muzeum mineralogiczno-petrograficznego Politechniki Związkowej w Zurychu. W r. 1919 objął stanowisko profesora mineralogji, geologii i gleboznawstwa w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, w r. 1920 zaś — profesora mineralogji w Politechnice Warszawskiej, gdzie wykłada również geologję. Od r. 1928 jest profesorem zwyczajnym. Był dziekanem Wydziału Chemicznego Politechniki w l. akad. 1922/23/24. Był Sekretarzem Komitetu Samopomocy w Zurychu w r. 1914—1917, przedstawicielem na Zurych Komitetu Pomocy Ofiarom Wojny w Vevey, rewidentem b. Polskiego Biura Prasowego w Bernie, członkiem Państwowej Rady Muzealnej, człon-

kiem sekcji muzealnej przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, członkiem Rady Krajoznawczej, dyrektorem Instytutu Filmowego Pedagogicznego przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Jest: członkiem Towarzystwa Chemicznego, Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, Szwajcarskiego Towarzystwa Przyrodniczego, Szwajcarskiego Towarzystwa Mineralogiczno-Petrograficznego, Komisji Fizjograficznej Polskiej Akademii Umiejętności, delegatem Pana Ministra W. R. i O. P. na stałą konferencję Państwowego Instytutu Geologicznego, członkiem przybranym Towarzystwa Naukowego we Lwowie, członkiem honorowym Koła Chemików Studentów Politechniki Warszawskiej, członkiem korespondentem Kasy im. Mianowskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Petrographische Untersuchung der Casannaschiefer des mittleren Bagnetales (Wallis), Neues Jahrbuch f. Min. BB. XXXIII, 1911, 136—207; 2) O metodzie oznaczania kwasu borowego według Nolla, Chemik Polski, t. XIV, 1914, 1; 3) O dyagramach izogon, Ueber Isogonendiagramme, Spr. z pos. Tow. Nauk. Warsz. Wydz. III, 1914, str. 291—322; 4) Die Häufungsmethode in der Kristallographie, Verh. d. Schweiz. Naturforsch. Ges. 99, 1917, 2; 5) Die Anwendung der Häufungsmethode auf zweikreisige Kristallmessung, Zentralblatt f. Min. 1918, 107—120 i 142—152; 6) O modelowaniu małych kryształów, Arch. Prac. Min. Tow. Nauk. Warsz. I, 1925, 1—8; 7) (wspólnie ze St. J. Thuguttem). Mikrochemiczny i optyczny sposób poznawania filipsytów, tamże, I, 1925, str. 36—52; 8) (wspólnie ze St. J. Thuguttem). Przyczynek do mikrochemii i do optyki harmotomu, tamże, I, 1925, str. 53—58; 9) O przekształceniach symbolów krytalograficznych Millera pod wpływem pierwiastków symetrii, tamże I, 1925, str. 153—162; 10) Poradnik dla Samouków, t. V, Mineralogja i Petrografja, stopień III, str. 369—485; Dział informacyjny, str. 702—713, Warszawa 1925; 11) O oznaczaniu graficznym kąta osi optycznych w metodzie Fedorowa, Arch. Prac. Min. Tow. Nauk. Warsz. I, 1925, str. 165—171; 11a) Ueber die Bestimmung des Winkels der optischen Achsen bei der Fedorowschen Methode, Zeitschr. f. Krist. 63, 1926, str. 284—290; 12) Kryształy ketonu fenylo-naftyłowego, pomiary i obliczenia metodą teodolitową, Roczniki Chemji, 6, 1926, 653—660; 13) Badania krytalograficzne amalgamatu sztucznego Ag_3Hg_4 , Sprawozd. i prace Polsk. Tow. Fiz., VIII, 1927, 1—3; 14) Badania krytalograficzne dwusiarczku benzoilu, Arch. Prac. Min. Tow. Nauk. Warsz. II, 1926, str. 1—11; 15) Dwójłomność jako kryterjum znaku optycznego kryształów dwuosiowych, tamże III, 1927, str. 119—128; 15a) Doppelbrechung als Kriterium für das optische Vorzeichen zweiachsiger Kristalle, Zeitschr. f. Krist. 67, 1928, str. 559—562; 16) O potrzebach nauk mineralogicznych w Polsce, Nauka Polska, X, 1929, str. 124—129 (artykuł); 17) G. Tschermak i F. Becke, Podręcznik mineralogji,

wyd. polskie drugie, uzupełnili J. Morozewicz i T. W., Warszawa 1931; 18) Składniki mineralne skorupy ziemskiej. Wielka Przyroda Ilustrowana, t. I, zeszyt 2 i 3 (pod prasą, 1932); 19) Naturalne materiały skalne. Technik, Warszawa 1933.

Adam Zielenczyk urodził się dnia 29 kwietnia 1880 r. w Warszawie, ukończył w temże mieście III gimnazjum rządowe, poczem kształcił się kolejno w Uniwersytecie Jagiellońskim, Monachijskim, Berlińskim i Heidelberskim. Egzamin doktorski zdawał w Uniwersytecie Heidelberskim w r. 1908 na podstawie rozprawy „Die Sittenlehre F. E. Benekes“ (Lipsk 1909). Jeszcze w uniwersytecie rozpoczął pracę pisarską, ogłaszając rozprawy z dziedziny filozofji w „Przeglądzie Filozoficznym“ („Etyka Demokryta z Abdery“ 1907) i w „Archiv für systematische Philosophie“ („Ein Abschnitt aus der polnischen Philosophie der Gegenwart“ 1908). Po powrocie ze studjów do Warszawy, oddał się pracy naukowej i oświatowej, uczestnicząc w organizacji instytucyj naukowych („Polskie Towarzystwo Psychologiczne“, „Warszawski Instytut Filozoficzny“), wygłaszając odczyty publiczne, prowadząc nauczanie dorosłych w zamkniętych kołach, ogłaszając prace naukowe w czasopismach, głównie warszawskich. W r. 1917 został mianowany zastępcą Inspektora Szkolnego m. st. Warszawy, w r. 1920 — starszym referentem Ministerstwa W. R. i O. P., w r. 1927 — radcą ministerjalnym. W roku 1920 habilitowany jako docent Wolnej Wszechnicy Polskiej, mianowany został tamże w r. 1929 profesorem historii filozofji na wydziale humanistycznym. Wykładał także w Państwowym Instytucie Nauczycielskim, na Wyższych Kursach Nauczycielskich i w gimnazjach.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Prace, wydane osobno: 1) Drogi i bezdroża filozofji, Warszawa, 1912; 2) Filozofja uniwersalna Trentowskiego, Warszawa, 1913; 3) Hoene Wroński, Warszawa, 1928, *Ważniejsze prace w czasopismach:* 4) Stanowisko Henryka Struvego w dziejach filozofji polskiej. Przegląd Filozoficzny, 1912; 5) Czynniki pragmatystyczny w filozofji polskiej, tamże, 1923; 6) Geneza i charakterystyka kantyizmu polskiego, tamże, 1924; 7) Mickiewicza prawdy żywe, tamże, 1926; 8) Źródła polskiego pozytywizmu filozoficznego, Droga, 1927; 9) Zagadnienie filozofji narodowej, tamże, 1929. *Przekłady:* 1) R. Ave-

narius — O przedmiocie psychologii (współ z S. Kobylińskim), Warszawa, 1907; 2) J. B. Fichte — Powołanie człowieka, Lwów, 1911; 3) W. F. Hegel — Wykłady o filozofji dziejów, Warszawa, 1919; 4) R. Eucken — Wielcy myśliciele i ich poglądy na życie. I wyd. Warszawa, 1914, II wyd. Poznań, 1925; 5) G. Hessen — Podstawy pedagogiki. Warszawa, 1931; 6) Pedagogika i szkolnictwo w Rosji Sowieckiej (w przygotowaniu). Mniejsze artykuły, sprawozdania i recenzje umieszczał w „Przeglądzie Filozoficznym” (od 1907 stale), „Ruchu Filozoficznym” (1920—25), „Bibliotece Warszawskiej” (1911—13), „Sfinksie” (1910—12), „Książce” (1910—13), „Krytyce” (1911), „Przeglądzie Humanistycznym” (1923—25), „Muzeum” (1926), „Oświacie i Wychowaniu (od 1929 stale) i in.
